

MALI RIJTAR

Informativno glasilo Občine Beltinci • številka 66 • februar 2018 • letnik XV • ISSN -1581-7156

*Vodja poslanske skupine SMC dr. Simona Kustec Lipicer
na obisku v občinski hiši v Beltincih*

*Predbožična predstava romskih otrok
v romskem naselju Beltinci*

*Odprtje demenci prijazne točke, prve v Prekmurju,
v Domu Janka Škrabana*

*Igralci LG Maribor sprejemajo cvetje zahvale
iz rok Žive Vidonja*

Pustne maske in kurenti pred občinsko hišo

Z novim letom tudi novosti v Malem rijtarju

Z naslovnico februarske številke Malega rijtarja smo želeli izreči dobrodošlico toplejšim dnevom, ki si jih prav gotovo že želimo, a je 66. številka luč sveta ugledala v čisto pravem zimskem vzdušju, kakršnega smo pogrešali v času božiča in novega leta. A verjamem, da so to zadnji zdihljaji letošnje zime in da bo kmalu v naše kraje prišla pomlad.

Je že tako, da je edina stalnica v življenju njegovo spreminjanje. In nekaj sprememb smo uvedli tudi v uredništvu našega glasila. Tako bomo obseg Malega rijtarja omejili na 40 strani, kar pomeni, da smo začeli upoštevati že pred časom določeno dolžino posameznega prispevka, ki znaša 3500 znakov brez presledkov. Zato vas lepo prosimo za razumevanje, ker smo bili že v pričujoči številki primorani uredniško poseči v obseg

določenih prispevkov. Nekaj člankov bo izšlo v nadaljevanjih, nekatere izostale prispevke pa bomo objavili v prihodnji številki. Vse naše zveste dopisnike, kakor tudi nove avtorje besedil zato prosimo za razumevanje in upamo, da boste še naprej sooblikovali vsebino Malega rijtarja, ki z omejitvijo obsega nikakor ne bo izgubil na kakovosti in pestrosti.

V branje vam tudi tokrat ponujamo raznolike vsebine, ki odražajo utrip življenja naše lokalne skupnosti in posameznikov, za možgansko gimnastiko pa je že drugič poskrbel Zavod za turizem in kulturo Beltinci.

Ker pa je pred nami marec, ki velja za mesec žensk, naj vas, drage dame, spomnim na številne prireditve, ki jih vam v čast pripravljajo številni

organizatorji. In seveda – čestitke ob dnevu žena in materinsko starševskem dnevu!

*Za uredniški odbor
Vaša urednica*

Simona Cizar

Mali rijtar

informativno glasilo Občine Beltinci

Vsebina objavljenih člankov ne odraža vedno stališča uredniškega odbora glasila. Objavljenih člankov ne honoriramo.

uredniški odbor:

Simona CIZAR (odgovorna urednica)
Martina PERŠA (namestnica odgovorne urednice)
Jožica JAKOB, Genovefa VIRAG, Snežana BRAČKO

zbiranje gradiva:

Lilijana BEŽAN HORVAT

jezikovni pregled:

Zlatka HORVAT

Priloge glasilu niso nujno jezikovno pregledane.

fotografije:

Sandra KAVAŠ (naslovnica),
Arhiv Občine Beltinci, Arhiv DPAE,
Cvetka RENGE, Tone ŠTEFANEC, Sanja ŠAFRAN, Boštjan ZVER, Jože GABOR,
Monika PAJIČ, Avgust BUKOVEC, Milka KAVAŠ, Metka LIPIČ BALIGAČ,
Jože ZADRAVEC, Jože ŠÖMEN

grafično oblikovanje in priprava za tisk:

TILIA PRINT, ROMAN KLEMENČIČ s.p.

tisk:

TILIA PRINT, ROMAN KLEMENČIČ s.p.

februar 2018, naklada 2600 izvodov

Glasilo ni naprodaj, vsako gospodinjstvo v občini ga dobi brezplačno, drugi zainteresirani pa na sedežu Občine Beltinci, Mladinska 2, 9231 Beltinci, 02 / 541 35 35, www.beltinci.si, obcina@beltinci.si

Prosimo vas, da nam
prispevke

(do 3500 znakov)

za 67. številko, ki izide
25. aprila, posredujete

do petka,

13. aprila 2018,

v elektronski obliki

s komentarji k

fotografijam

in navedbo avtorja ter

v ustreznem formatu.

Naš elektronski naslov:

malirijtar@beltinci.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET
Predsednik

OBVESTILO

Z novim mandatom Državnega sveta, ki se je konstituiral na 1. seji dne 12.12.2017, je v volilni enoti 11, v katero spada tudi Občina Beltinci,

**predstavnik lokalnih interesov v Državnem svetu
državni svetnik MARJAN MAUČEC.**

v kolikor imate za njega kakršna koli vprašanja, pobude ali predloge, Vas pričakuje v svetniški pisarni na sedežu Občine Beltinci, Mladinska ulica 2, 9231 Beltinci (mala sejna soba – 1. nadstropje), ki deluje in je odprta

vsak 1. petek v mesecu, v času od 12. do 13. ure.

Županovo voščilo novorojenčkom in staršem

V času od
**1. januarja 2017 do
31. decembra 2017**
je bilo v občini Beltinci
rojenih **90 otrok**,
od tega
55 fantkov
in
35 deklic.

*»Vse, kar otroci potrebujejo,
je malo pomoči, malo upanja in nekdo,
ki verjame vanje.«*

(Magic Johnson)

Ob tem čudovitem dogodku Vam, spoštovani starši, iskreno čestitamo.

Želimo Vam čim več srečnih in brezskrbnih trenutkov in radosti ob odraščanju Vaših malčkov.

Dragi otroci, naj bo Vaše otroštvo veselo in srečno. Ostanite zdravi in bodite v ponos svojim staršem.

Vedite tudi, da smo v občini na Vas izredno ponosni.

Milan Kerman
župan Občine Beltinci

Tradicionalni praznični obisk v Domu Janka Škrabana

»Svet je lepši, če nekomu nekaj daš,
svet je lepši, če nekoga rad imaš,
če stisneš roko komu, ki ga kaj boli,
svet je lepši, če si človek do ljudi!«

Vsako leto, odkar je zgrajen Dom Janka Škrabana, obišče župan oskrbovance in vodstvo doma v prazničnem mesecu decembru. Tudi letos je bilo tako. Voščil jim je za praznike, želel vsem trdnega zdravja, blagoslova v božični noči in ne nazadnje, dobrega počutja.

Vsa ta leta ga spremljam tudi sama in ko te ob vstopu pozdravi domača pesem iz grl domskih oskrbovancev, se ti srce napolni z mirom in toplino.

Toliko radosti in veselja, kot ga premorejo tamkajšnji stanovalci, najdeš redko kje. Vsi so naši občani in občanke, pa četudi nekateri prej niso živeli v naši občini. Tako čutijo tudi sami in ponosni so na to, da delijo svoj vsakdan s strokovnim kadrom

v domu, da je ogromno prijaznosti, razumevanja, lepe besede in sočutja.

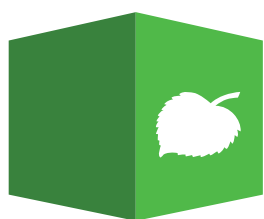
Neizmerno me veseli dejstvo, da osebje skupaj z direktorico Blanko in socialno delavko Klavdijo v srcih nosi toliko lepega, toliko iskrenosti in srčnosti. Zato lahko glasno povem, da je Dom Janka Škrabana pravi DOM, prežet z iskreno ljubeznijo. Svoje poslanstvo - nego in skrb za ostarele - opravljajo

dostojanstveno in z nasmehom na obrazu.

Preživeti jesen in zadnja leta svojega življenja med takimi ljudmi si človek lahko samo želi!

Lilijana Bežan Horvat

TISK in VEZENJE na MAJICE

tiliaprint

T I S K A R N A

Tekstil predstavlja eno največjih skupin promocijski artiklov. S potiskano majico ali kakšnim drugim tekstilnim izdelkom dosežemo veliko ljudi. Poleg tega ljudje radi dobijo v dar uporabne izdelke z dodano vrednostjo.

Štefana Kovača 3 • 9231 Beltinci • M: 041 515 976 • www.tilia-print.com

Osrednja občinska proslava ob dnevu samostojnosti in enotnosti

V petek, 22. decembra 2017, smo se poklonili naši domovini, naši državi, ki smo si jo izglasovali pred 27 leti na plebiscitu 23. decembra, davnega 1990 leta.

Kulturni program je povezovala mlada voditeljica Nuša Tkalec, ki je prisotnim prebrala spis učenca 9. razreda Lana Slavica o pomenu slovenskega državnega praznika samostojnosti in enotnosti.

Slavnostni govornik je bil humanist in član občinskega sveta Tomaž Rous, ki je prisotnim povedal – citiramo:

Spoštovani župan in ostali visoki gostje, cenjena publika, tovarišice in tovariši, gospe in gospodje, dragi prijatelji.

Dovolite mi, da ob tem svečanem jubileju, ob priložnosti, ko so besede govorcev praviloma polne zanosa in strasti, opevanja nacije in domoljublja ter neskončnega upanja za prihodnost te naše resnično prelepe dežele, sam podam morda nekoliko drugačen razmislek o naši bližnji preteklosti, o razmerah, v katerih se nahajamo, ter o obetih, ki so pred nami.

»Slovenija, zemljo obečana, Slovenija, zemlja mog sna...« Še prevod za mlajše generacije: »Slovenija, obljubljena dežela, Slovenija, dežela mojih sanj...«

Kje je ta Slovenija, kot so jo nekoč opevali in o njej sanjarili legendarni Buldožerji? Kam je izginila, le kam se je skrila? Ali nam jo je morebiti kdo v tej eri neskončnih možnosti celo ukradel, pardon, sprivatiziral? Je morda v

svojevstvenih različicah obstajala že od nekdaj, živela le v tako imenovanih tisočletnih sanjah slovenskega naroda ali pa je bila vendarle vsaj za nek fragment, delček časa v tem širnem univerzumu brezpogojno samo naša, ena in edina?

Morda. Verjetno bo držalo in je nekaj na tem, a po noči silne evforije in streznitvi naslednje jutro resnično bil je nov dan in kar naenkrat sanje niso bile več dovoljene.

Prenekateremu sodržavljanu se je z vidika delavskih pogojev, ekonomskega in socialnega statusa od osamosvojitve naprej namesto druge Švice vse bolj prikazoval Auschwitz, da s primerjavo švicarske nacionalne zastave in njene obrnjene različice, ki jo kot svoj znak uporablja svetovno najbolj prepoznavna dobrodelna organizacija, ne potegnem še kakšne podobno »nespodobne«, a žal razmeram povsem realne prisposode. Poleg dramatičnih prerivanj za akcijskimi artikli v trgovskih centrih je novi sistem s seboj namreč prinesel tudi pretresljive prizore, ki jih dotlej nismo bili vajeni. Strašne podobe propadajočih tovarn in podjetij, odpuščenih delavk in delavcev, deložiranih družin, lačnih otrok, objokanih mater in zlomljenih očetov, dolge vrste čakajočih pred lokalnimi izpostavami humanitarnih organizacij.

Postavlja se nam klasično vprašanje: Kdo je odgovoren za nastalo situacijo?

Gremo lepo po vrsti.

Nezaupanje do političnih elit vseh barv in odtenkov je seveda več kot upravičeno. Le-te so namreč v novih razmerah povsem izgubile še kompas, če pristnega stika s preprostimi ljudmi kajpak že lep čas niso imele. Sprega političnih in cerkvenih elit, banksterjev in finančnih špekulantov takšnih in drugačnih sort je državo podredila svojim partikularnim interesom; »pajdaški« kapitalizem je po 27-tih letih parazitiranja skorajda povsem izčrpal svojega gostitelja. Pod neoliberalnim praporjem »nujnih« varčevalnih ukrepov je v zadnjih letih potekalo še posebej izrazito načrtno uničevanje zadnjih ostankov skupnega

in socialne države. Privatizirajo se poslednji resursi družbenega oz. kolektivnega.

Mladi se navkljub vsemu dolgoletnemu vložnemu trudu po končanem izobraževalnem procesu, s še svežimi diplomami v rokah, znajdejo v sila neperspektivni situaciji, ko razočarano ugotavljajo, da služb za njih v lastni domovini pač ni. Tiste, ki so, pa so, jasno, rezervirane za potomce vladajoče kaste. Z nepotizmom in zablodelimi politikami pa prihodnosti niso uničili samo prihajajoči generaciji, ampak še kakšni ali dvema za njimi.

Ampak, dajte no, neoliberalni nauk nas vendarle podučiti in veli: pozabite na svoje interese in področja, ki vas zanimajo, važen je interes trgov in povpraševanje, zato se prilagajajte! Podjetniške krožke v vrtce! Naj se igrajo z bitcoini. Naravoslovje, tehnika. Tukaj so poklici prihodnosti. Baje. Za študente medicine, farmacije, računalništva, ipd. ved v tem trenutku to morda res še drži (s poudarkom na še, kajti famozna nevidna roka trga je nepredvidljiva in ti mimogrede v naslednji rundi življenja stisne kakšno klobuto, kroše, direkt, aperkat ali rezultira kar v knockoutu), ostalim pa ostane predvsem tolažba in upanje o neskončni »uporabnosti in perspektivi«, kot jih v svoje nedrje z žlahtno retoriko piarovsko privabljajo fakultete.

Napake najodgovornejših, naveze banksterjev, političnih in cerkvenih elit in takšnih ali drugačnih špekulantov ter s tem povezane strateške razvojne spodrsaljake države tako že spet (od) plačujemo navadni državljani, še posebej pa so na udaru mlade generacije, ki sedaj žrtvujejo lastne interese, da v prvi vrsti sploh lahko preživijo. Na ta način se izgubljajo enormni potenciali, hkrati pa zastaja kreativni razvoj regije in države. Mnogi vrstniki boljše življenje že iščejo v tujini. A če nas odide še več (preveč), bo ves tukajšnji sistem s svojimi podenotami (pokojninski, zdravstveni, socialni) slej ko prej kolapsiral. Množice mladih, ki še vztrajajo v domovini, brezdelno vegetirajo na zavodih za zaposlovanje

ali pa opravljajo sramotno slabo plačana dela, medtem ko so v svojih efektivno najustvarjalnejših, najbolj produktivnih letih. Slovenija, ki je skozi prehod v samostojnost v korakala z dobro stoječim srednjim slojem, je zapravila priložnost. Pohlep vladajočih in grabežljivih oprod je bil občutno prevelik.

Dobrohotni modri nasveti starejših tipa »bodi priden, uči se sproti, da boš v življenju uspešen in ti ne bo treba pretirano delati« so se izkazali za povsem skregane z realnostjo. Kakšna laž! Delamo »kot konji« in od nas se zahteva zmeraj več. Zunaj pa čaka armada brezposelnih delavcev, za delodajalce še posebej cenovno ugodnih tujcev iz vzhodnih in južnih držav, ki bodo z veseljem sprejeli vsakršno delo za še tako mizerno plačilo. Zato proletarca svari in mu grozijo: »Bedak, ne pritožuj se!« Ora et labora, moli in delaj! To je kruta realnost trga dela v Sloveniji leta 2017.

Iz Amerike pa tako ali tako uvažamo samo »Teksas«, če smo spet pri internacionalnih prispodobah. Da ne bom sitacije zajel preveč na široko in pričujoče proslave zavlekel pozno v noč, se v tem kontekstu tokrat namensko osredotočam predvsem na problematiko mlajših generacij, ki bodo slej ko prej nosile levji delež post-osamosvojitvenih grehov. Šolnine so pravzaprav samo še vprašanje časa. Kdaj, kako in s čim se bodo pa odplačevale? V kolikor bodo naši mladi vendarle dobili kakšne službe, se bodo namesto z reševanjem prvega stanovanjskega vprašanja tako v prvi vrsti primorani ukvarjati z odplačevanjem kredita za študij ter upati, da si v vmesnem času na glavo ne nakopljejo še kakšne socialne podpore oziroma socialnega posojila, odvisno od aktualne interpretacije Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. In potem naj si ustvarijo družino. Ja, kako pa? Dobro vprašanje. Vse kaže, da bodo le redki ubežali vrtincu permanentnega življenjskega dolga in dosmrtnemu suženjskemu garanju za njegovo odplačilo. Ampak brez skrbi, apologeti obstoječega sistema ter raznorazni new age motivatorji nam

Violinistka Nuša Temlin in pianistka Franja Gomboc med izvajanjem glasbenega recitala

bodo tudi to predstavili kot svojevrsten izziv. Govoriti o problemih v teh časih je namreč malodane bogokletno, v moderni dobi smo po njihovih interpretacijah namreč soočeni le še z izzivi.

Ko sem se uvodoma spraševal, kdo so krivci za nastale razmere v naši državi, sem namerno najprej izpostavil tiste najbolj očitne, ki so tudi že pregovorno najbolj na udaru, najsi gre za resna akademska razpravljajna omizja v medijih ali zgolj sproščene občankovske debate v pristnem domačem okolju. Če pa si bomo želeli resničnih sprememb, se bomo v prvi vrsti morali ozreti tudi sami vase. Vse se namreč začne in konča pri nas samih.

Čeprav zveni precej klišejsko, predočena trditev še kako neizpodbitno drži. Kdo je namreč tisti, ki voli naše predstavnike v krajevnih skupnostih, občinskih svetih, parlamentu? Kdo je nedavno izbiral predsednika države? Seveda, to smo mi sami. Sleherni izmed nas je konec koncev odgovoren za stanje v državi, pa najsi gre na volišče in odda svoj glas ali pač ne. Tudi abstinenca je navsezadnje politično dejanje. In naši izbrani predstavniki so samo odraz stanja in duha v družbi, reflektirana podoba nas samih.

Tako na primer upravičeno žolčno reagiramo, ko na vsake toliko kakšnega

politika, bančnika ali podjetnika najvišjega ranga dobijo s prsti v marmeladi. Ko neznano kam poniknejo milijoni. Ko se zaposluje po sorodstvenih linijah. Ko se ponareja uradne listine o izobrazbi. Ampak, če dobro pomislimo, kaj pa na mikronivoojih našega vsakdana počnemo sami? Ko peljemo svoj avto k znancu, da nam ga popravi na črno? In ko nam bližnja sosedka, ki dela na zavarovalnici, priskrbi mnogo ugodnejšo zavarovalno polico za našo popravljeno staro krntijo, kot bi bila realna cena? Ko za roko pocukamo kakšnega občinskega svetnika rekoč: »Pa ti si sedaj tam na občini zraven, daj zrihtaj mi one papirje, da grejo skozi, nujno bi rabil to in to dovoljenje...?« Ko nam župan in predstavniki javnih zavodov služijo kot strelovod takšnih in drugačnih frustracij, češ: glej jih, spet so si v službo nastavili svoje sorodstvo, vsi razpisi so farsa, vse je zrežirano. In potem dežurni kritik zraven pripomni: »Ej, saj res. Lahko bi pa našega malega tam v službo vzeli. Zdaj bo počasi doštudiral. Lahko kaj posreduješ, se da kaj zrihtati?«

To je ta banalna logika majhnih koruptivnih stvari našega vsakdana, ki se jih mnogokrat niti ne zavedamo. Ali pa se nam zdijo pač nekaj normalnega, del tradicije in efekta široko razpetih socialnih mrež posameznika. Ampak

ravno te majhne stvari potem rastejo in rastejo in na koncu rezultirajo v hudo skorumpiranih državnih voditeljih, kakor tudi ostalih predstavnikih na najodgovornejših pozicijah v državi, ki sebi in svojemu krogu v čedalje večjem obsegu kar naprej »rihtajo« stvari ter se še nadalje povezujejo, vse z namenom ohranjanja obstoječih privilegijev ter dodatnega zagotavljanja zmeraj novih in novih, kajti interesne mreže morajo vzročno-posledično nenehno rasti; kakor narašča število poznanstev in »podpornikov«, tako naraščajo tudi njihove potrebe in apetiti.

V kolikor si želimo resničnih sprememb, je edini način, da tovrstno prakso presekamo že na primarnem nivoju. Vsak posameznik skratka najprej sam pri sebi in šele potem lahko to isto upravičeno pričakujemo in zahtevamo tudi od drugih. Le po tej poti bomo lahko na svojo domovino resnično ponosni.

V celoti, ne kot sedaj, ko nas kot narod očarajo zgolj priložnostni vrhunski dosežki športnikov in naravne lepote naše dežele. Želim si in upam, da bom še sam dočakal, da bi nekoč lahko bili ponosni tudi sami nase.

Sanjam edinstvene čase ne tako oddaljene bodočnosti. Novi vek, ko bo pregovorno neskončno potrpežljive in in apatične Slovence nadomestil nov narodni subjekt: ozaveščen, aktiven državljan, ki izgubo zaupanja v predstavniško demokracijo nadomešča z iskanjem ustrežnejših alternativ, izhajajoč predvsem iz neposrednih oblik demokracije. Ki po potrebi tudi na barikadah predstavlja najglasnejši krik proti destruktivnim političnim praksam in dehumanizaciji naroda in človeštva. Slovenca oziroma Slovenko, ki ne računa več na politike, verske voditelje, samooklicane odrešenike. Posameznika, ki se zaveda, da samo kot kolektiv lahko stvari spremenimo na bolje. Za to pa je

potreben vztrajen, neumoren in odločen boj. Vse do konca.

Živela naša domovina in lepe praznike vsem skupaj!

V kulturnem programu sta z glasbenim recitalom nastopili učiteljici Glasbene šole Beltinci. Violinistko Nušo Temlin je na klavirju spremljala Franja Gomboc. Župan Milan Kerman je ob zaključku vsem občankam in občanom čestital ob državnem prazniku, obenem pa zaželel vsem božičnega blagoslova in veliko trdnega zdravja, uspehov, sreče, razumevanja ter spoštovanja.

Lilijana Bežan Horvat

GEOHIŠA

geodetske storitve in posredovanje nepremičnin, d.o.o.

Vaš domači geodet

Panonska ulica 19, 9231 Beltinci

GSM: 051 378 037

info@geohisa.si   www.geohisa.si

- UREDITEV MEJE
- PARCELACIJA
- GEODETSKI NAČRT
- ZAKOLIČENJE OBJEKTOV
- VRIS VODOV GOSPODARSKE JAVNE INFRASTRUKTURE (KATASTER KOMUNALNIH NAPRAV)
- VRIS OBJEKTA
- INŽENIRSKA GEODEZIJA
- ODMERE DOLŽINSKIH OBJEKTOV
- PRIDOBITEV HIŠNE ŠTEVILKE
- SVETOVANJE

Slavnostni podpis pogodb za podelitev štipendij Občine Beltinci

po novoletnih praznikih v petek, 5. januarja 2018.

Nina Hanžič, Lipovci 127, 9231 Beltinci, študentka Univerze v Reki na Hrvaškem, Medicinska fakulteta, smer

*»Ne čakajte na popoln trenutek,
ker ga nikoli ne bo.
Vedno bodo izzivi, ovire in
nepopolne okoliščine.
Pa kaj?! ZAČNITE ZDAJ!
Z vsakim korakom boste postali
močnejši, bolj spretni in bolj
samozavestni ter bolj USPEŠNI!«*

likovna pedagogika;
Katja Peterka, Rožna ulica 8, 9231 Beltinci, študentka Pedagoške fakultete Maribor, smer predšolska vzgoja;
Goran Mundač, Bratonce 117/a, 9231 Beltinci, študent Fakultete za strojništvo Univerze v Mariboru, smer mehatronika;
Martina Smodiš, Melinci 102, 9231 Beltinci, študentka Filozofske fakultete Univerze v Mariboru, smer Medjezikovno posredovanje, slovenščina-angleščina-francoščina.

Zadnji decembrski petek se je na sedežu občinske uprave zgodil slovesen podpis pogodb za podelitev štipendij Občine Beltinci.

Letošnje štipendiste in štipendistke sta pozdravila župan Milan Kerman in predsednik Komisije za podelitev štipendij v občini ter podžupan Roman Činč.

Letošnji prejemniki/prejemnice so:

Gregor Primoša, Melinci 99, 9231 Beltinci, študent Fakultete za elektrotehniko, računalništvo in informatiko v Mariboru, smer računalništvo in informacijske tehnologije;

Sandra Terplan, Gančani 88/c, 9231 Beltinci, študentka Filozofske fakultete Maribor, smer psihologija;

Tomaž Žizek, Gančani 146, 9231 Beltinci, študent Biotehniške fakultete Ljubljana, smer kmetijstvo-agronomija;
Maša Mlinarič, Lipovci 163, 9231 Beltinci, študentka Pedagoške fakultete Univerze v Ljubljani, smer poučevanje-

Katja Horvat, Bratonce 46 a, 9231 Beltinci, študentka Medicinske fakultete Univerze v Ljubljani, smer medicina se podpisa tega dne ni mogla udeležiti, zato se je opravičila, župan Milan Kerman pa jo je sprejel

Medicina in **Urška Rous**, Prekmurska ulica 10, 9231 Beltinci, študentka Filozofske fakultete v Mariboru, smer psihologija, sta bili na sprejemu pri županu v prvih dneh meseca januarja 2018 in podpisali pogodbo o štipendiranju naknadno.

Študentkam in študentom želimo veliko trajnih uspehov ter pozitivnih izkušenj ter modrosti na vseh njihovih študijskih in življenjskih poteh.

Lilijana Bežan Horvat

Osrednja občinska slovesnost v počastitev slovenskega kulturnega praznika v občini Beltinci

Na predvečer slovenskega kulturnega praznika smo se tudi v občini Beltinci poklonili slovenski kulturi in našemu največjemu poetu, dr. Francetu Prešernu. Osrednja prireditve je bila v dvorani Kulturnega doma Beltinci, 7. februarja 2018.

Slavnostna govornica je bila Cvetka Rengeo, knjižničarka na OŠ Beltinci, ki je zbranim povedala – citiramo:

Spoštovani:

g. Milan Kerman, župan Občine Beltinci, svetnice in svetniki Občine Beltinci, predstavniki krajevnih skupnosti Občine Beltinci, predstavniki javnih zavodov, verskih in drugih organizacij, predstavniki društev, cenjeni prisotni. Prijazno pozdravljeni.

Dobro smo zakorakali v mesec februar, za katerega radi pravimo, da je mesec kulture. V tem času posebno pozornost namenjamu življenju in delu največjega slovenskega pesnika Franceta Prešerna, ki je umrl 8. februarja 1849 v Kranju. Dan njegove smrti od leta 1945 po posebnem odloku Slovenci praznujemo kot kulturni praznik. Prepričana sem, da med nami ni nikogar, ki se ne bi srečal s Prešernovo pesmijo in poznal utrinkov iz njegovega življenja. Njegova podoba in fotografija rojstne hiše v Vrbi na Gorenjskem sta trdno zasidrani v naš spomin.

Njegovi verzi iz Sonetnega venca,

Gazel, Krsta pri Savici, Zdravljice, Sonetov nesreče, Zdravljice in mnogih drugih, so najlepši in največji dosežki slovenske poezije, ki pogosto odzvanjajo v naših mislih ali zazvenijo na mnogih prireditvah. Iz njegovih pesmi lahko čutimo krike bolečine in vriske veselja. Pesmi je sam z razlogom poimenoval „mokrocveteče rožce poezije“, zbrane so v edinstveni in neponovljivi pesniški zbirki Poezije in so največji literarni zaklad slovenskega naroda.

Prešeren je bil zelo občutljiv človek. Življenje mu ni prizanašalo. Imelo je lepe trenutke, še več je bilo bridkih. Pretentala ga je za srečo, ki si jo je najbolj želel – ljubezen žene, ki je bila nedosegljiva in prepovedana. Celotno svoje relativno kratko življenje se je boril za lastno eksistenco. In ko se je slovenski narod začel prebujati, je ustvaril Zdravljico, njena 7. kitica je danes slovenska himna. Izraža ljubezen do slovenskega človeka, naroda, domovine in vsega človeštva. Gre za univerzalne vrednote: mir, svobodo, prijateljstvo, razumevanje, lepoto življenja, zato je Prešeren lahko ali pa bi moral biti blizu vsakemu izmed nas.

V teh dneh je zaradi jutrišnjega praznika kultura pogostejša beseda v naših pogovorih in medijih, mnogi ponovno vzamemo v roke Prešernove Poezije ali knjigo, s katero že dolgo odlašamo, ali se odločimo za obisk likovne razstave, gledališke predstave, muzeja ali koncerta. Mogoče bomo zvečer ali jutraj za odtенок bolj prijazni. Vse to je kultura. In prav je tako. Nagovarjajo nas mnogi kulturni delavci, ki tudi jasno in kritično povedo, da umetnost, kultura plemenitita oziroma žlahtnita podoba našega naroda, čeprav se država do kulturnih ustvarjalcev in ustanov pogosto obnaša mačehovsko. Prav je, da jim prisluhnemo.

O slovenski literarni dediščini bomo letos govorili vsaj še dvakrat. 11. decembra bo minilo 100 let od smrti Ivana Cankarja.

S svojim literarnim delom je Cankar

največji slovenski pripovednik in dramatik, mojster proze in stila. Slovensko pripovedništvo je razvil do najvišje umetniške vrednosti, prav tako je z njim v polni meri zaživela slovenska dramatika in se razmahnila kulturna in družbeno kritična misel. V svojih delih je pisal o vseh pomembnejših vprašanih tistega časa. Pisal je vse pripovedne vrste: črtice, novele, povesti, romane in tudi eseje, satire, polemike, podlistke, politične članke. Slovensko dramatiko je obogatil z različnimi dramskimi vrstami: psihološko in socialno dramo, komedijo in farso.

Za Prešerna in Cankarja pravimo, da sta velikana slovenske književnosti. Ne samo, da sta oba izviralna iz preprostega in revnega domačega okolja, ampak je to pri obeh vplivalo na način življenja in literarnega ustvarjanja. Za oba uporabljamo oznako največji. Za Prešerna, ker je bil prvi, ki je v slovensko poezijo uvedel tuje pesniške oblike: sonet, romanco, gazelo, ep in tako dokazal, da je slovenščina dovolj bogat jezik in v literarnem smislu enakovreden drugim tujim jezikom, za Cankarja pa, ker je bil prvi, ki je pisal v vseh treh književnih zvrsteh: pesništvu, pripovedništvu in dramatiki. Oba, Prešeren in Cankar, sta bila zagovornika revnih, borila sta se za pokončnost slovenskega naroda, ljubila sta slovenski jezik, obsojala sta krivičnost družbe, pretvarjanje bogatih. Vedela sta, kako pomemben je upor proti poniževanju, hlapčevstvu in krivic. Bila sta vizionarja, angažirana intelektualca, človeka širine in jasne perspektive, verjela sta v svetlo prihodnost. Zaradi vsega naštetega sta se dvigala nad človeško povprečnost in imela pogostokrat velike težave s takratno oblastjo.

Njuno pisanje je absolutno aktualno tudi danes. Kako ne bi bili še danes aktualni Prešernovi želji, zapisani v pesmi Zdravljica: 'Edinost, sreča,

sprava k nam naj nazaj se vrnejo` ali pa 'Ne vrag, le sosed naj bo mejak'?

Cankarjevo parodijo Pohujšanje v dolini šentflorjanski so ob krstni izvedbi leta 1907 kritiki raztrgali, danes, ob 100. letnici Cankarjeve smrti, ko se je predstava vrnila na slovenske odre, pa zanjo pravijo, da ni nič več šaljiva, ampak boleče realna, in pravo ogledalo današnji slovenski družbi.

Tudi prekmurska kultura bo jeseni praznovala. 15. septembra bo minilo 110 let, odkar se je v Veliki Polani rodil pisatelj Miško Kranjec. Napisal je več kot 50 pripovednih del: črtic, povesti, novel in romanov, v katerih je opisoval preprosto kmečko življenje prekmurskih ljudi. Med najbolj znana dela sodijo romani Strici so mi povedali, Mladost v močvirju in Povest o dobrih ljudeh.

Zaradi njegovega pisanja morda mi in ostali Slovenci bolje razumemo dušo prekmurskega človeka, melanholijo, ki je v drugih pokrajinah ni zaznati na tak način, odprti horizont, magičnost življenja ob reki Muri, navezanost na domačo zemljo in ljubezen do življenja, ki ne umre niti v težkih trenutkih.

Vse povedano je dokaz, da literatura je živa in da nam govori, če smo le dovolj dovzetni za to in če ji znamo prisluhniti.

Ker teče 8. šolsko leto, odkar opravljam delo šolske knjižničarke na OŠ Beltinci, ne morem mimo tega, da ne bi spregovorila

tudi o knjigah, saj so moje vsakodnevne spremljevalke, dostikrat tihe, ko spregovorijo, pa žive, jasne in glasne. Ne morem mimo knjižnih junakov, ki so pustili trajni pečat v mojem razumevanju in doživljanju sveta: Camusev Tujec, Cankarjevi lirični opisi ljubezni do matere, Kranjčeva Katica in Peter iz Povesti o dobrih ljudeh, Elica in Andi iz Lainščkovega romana Ločil bom peno od valov, tragična usoda Veronike Zarnik v romanu Draga Jančarja To noč sem jo videl. Ko človek prihaja v zrelo obdobje in se začne spraševati o smislu bivanja, ne morem mimo eksistencialističnih misli danskega filozofa Kierkegaarda in začetnika logoterapije Viktorja Frankla. Prav slednji nas uči: Kjer situacije ne moremo spremeniti, prav tam se od nas zahteva, da spremenimo sebe, se pravi, da zorimo, rastemo, preraščamo sami sebe.

Pravzaprav menim, da nas v slehernem obdobju življenja, ki je pri vsakem izmed nas sestavljen iz lepega in manj lepega, nagovori določena knjiga, kajti prava knjiga vedno najde svojega bralca ali pa obratno: bralec vedno najde knjigo, ki jo mora prebrati. Edini pogoj je, da se prepusti iskanju, navdihu in da dopusti, da ga knjiga nagovori.

V knjigi Retorika uspeha sem zasledila pomembno misel: Knjige vam lahko spremenijo življenje v delcu sekunde

bolj kot katero koli drugo občilo. Človek nikoli ne ve, katera knjiga in kdaj v življenju bo pretresla njegov svet in ga navdihnila v rasti, za katero ni nikoli pomislil, da bi bila mogoča.

In res, knjiga ima to moč, da bralca pretrese, vznemiri, mu vzame spanec, mu vrne sanje, okrepi upanje in odpre vrata v neznano, v nov svet. Želim vam, da bi si dovolili, da vas knjiga ali film, predstava, pesem – večkrat nagovori, da vas morda pretrese ali vznemiri, kajti razmišljanje nas dela žive in čuječe, to pa lahko iz nas naredi boljše ljudi. A ni smisel bivanja biti vsak dan za odtenek prijaznejši in boljši? V prvi vrsti do sebe, potem pa do človeka, ki živi zraven nas, s katerim se vsak dan srečujemo, konec koncev tudi do živali.

Marsikaj v tem svetu je minljivo, predvsem lišp in zunanja podoba, kultura, umetnost, dobro in prijazno, kar napravimo za soljudi, pa nas notranje bogatijo. In za to ni vidnih kriterijev in merskih lestvic. Naj se sliši še tako idealistično in romantično: kultura je predvsem stvar srca, zato ohranimo odprti um in srce. Tu se skriva ključ pristnih človeških odnosov, ki ob koncu našega življenja štejejo največ.

Vsem želim lep in kulturno doživet jutrišnji Prešernov dan.

Občina je poklonila vsem obiskovalcem predstavo W. Shakespeara, znanega angleškega dramatika, igralca in pesnika, "Sen kresne noči" v izvedbi Lutkovnega gledališča Maribor.

Na predstavitvenem listu je režiser in avtor priredbe, Matteo Spiazzi, zapisal: »V sanjah pogosto oživijo skrivnostne pogodbe, osebe in simboli, katerih smisla si budni ne znamo razložiti. Takšen želi biti tudi nas sen, čudaško zrcalo življenja – kot labirint, v katerem tu in tam izgubimo občutek za to, kdo smo in kam smo namenjeni!«

Na snidenje ob praznovanju vseslovenske kulture v letu 2019.

Lilijana Bežan Horvat

Sklepni prizor predstave Sen kresne noči

Razglasitev najboljših športnikov, športnic, športnih kolektivov in perspektivnih športnikov občine Beltinci za leto 2017

»Noben uspeh ni podarjen – je še kako zaslužen, pa naj bo na stezi, igrišču, v telovadnicah, na terenu in to s krvjo, znojem, tudi skritimi solzami, ampak na koncu je ves vložen trud poplačan z vrhunskimi rezultati!«

V soboto, 17. februarja 2018, smo v grajski dvorani na osrednji slovesnosti razglasili najboljše s področja športa v občini Beltinci za lansko leto.

Letošnje nagrajence in nagrajenke so pozdravili in jim izrekli spodbudne besede župan Milan Kerman, predsednik Olimpijskega komiteja Slovenije Bogdan Gabrovec, član Izvršnega odbora Olimpijskega komiteja Slovenije Branko Žnidarič ter predsednik Športne zveze Beltinci Andrej Pozdrec.

Program je z dvema skladbama popestrila kitaristka Glasbene šole Beltinci Daša Smodiš, ki je sicer prejemnica številnih glasbenih nagrad na državnih in mednarodnih tekmovanjih, njen mentor je Dušan Slaček.

Glasba in šport sta si v veliki meri podobna; zanju je potrebno ogromno talenta, odpovedovanja, strasti in volje, poguma in vztrajnosti, da prideš do najboljših rezultatov.

Športna zveza Beltinci, ki je izbor opravila in ki je pripravila obrazložitve, je zapisala:

»Pri izboru za proglasitev perspektivnih športnic in športnikov so se upoštevali tekmovalni uspehi posameznika, odnos do športa, marljivost in vztrajnost. Podeljeno priznanje naj bo nagrajencem predvsem vzpodbuda za delo vnaprej.

KATEGORIJA »PERSPEKTIVNA ŠPORTNICA/ŠPORTNIK«:

Perspektivna športnica je TEJA TKALEC iz Beltincev.

Teja je nogomet začela igrati s štirimi leti v vrtcu, pod vodstvom Dejana Nemca pri Nogometnem društvu Beltinci. Z osmimi leti se je priključila ŽNK Pomurje Beltinci, kjer igra še danes in to za več selekcij. Je delavna in zavzeta. Vestno in predano trenira, spoštuje soigralke in nasprotnice ter ima jasn cilj in željo po napredku.

Enajstletnica, ki se najbolje znajde v obrambni vrsti, je bila med najbolj zaslužnimi, da je selekcija U13 v sezoni 2016/17 osvojila naslov državnih prvakinj. Tudi v letošnji sezoni je del selekcije U-13, ki v jesenskem delu državnega prvenstva ni oddala niti točke.

Teja s svojimi predstavami dokazuje, da spada med najperspektivnejše športnice občine Beltinci.

Perspektivni športnik je NIKO KASALO iz Lipe.

Niko je rojen leta 2005. Za šport se je navdušil že v rani mladosti. Nogomet je začel igrati s štirimi leti pri Nogometnemu klubu Odranci. S sedmimi leti je prestopil v Nogometno šolo Mura U-7. Danes je član Nogometne šole Mura U-13, ki tekmuje v medobčinski nogometni zvezi Murska Sobota. Prav tako je tudi član kluba malega nogometa Meteorplast, ki tekmuje v 1. slovenski FUTSAL ligi U-13 in je s petindvajsetimi doseženimi zadetki trenutno na 3. mestu na listi strelcev. Poleg tega je bil na več domačih in mednarodnih tekmovanjih izbran za najboljšega igralca ali najboljšega strelca turnirja. Je tudi član reprezentance Murska Sobota U-13 in tako eden najperspektivnejših igralcev na območju Pomurja v svoji starostni skupini.

Zaradi dosežkov v svoji kategoriji je bil povabljen na nogometni kamp Nogometnega kluba Dinamo iz Zagreba. Tam je bil zaradi dobrih rezultatov povabljen tudi v njihovo selekcijo.

KATEGORIJA »NAJBOLJŠA ŠPORTNICA« POSAMEZNO ZA LETO 2017

3. mesto:

MONIKA KOLBL iz Ižakovcev

Monika je igralka elektronskega pikada. Je članica državne ženske A lige v ekipi Top Gun in pomurske lige v ekipi Team Maži bar iz Ižakovcev.

V letu 2017 je z žensko ekipo TOP GUN postala državna prvakinja. V okviru te lige se je meseca oktobra udeležila tekmovanja v CHAMPIONS LIGI, ki je potekalo v Švici in dosegla ekipno 5. mesto. V mesecu marcu 2018 pa se bo v okviru te lige udeležila še tekmovanja v Luxemburgu.

V letu 2017 je postala občinska prvakinja občine Beltinci, dosegla je 1. mesto na tradicionalnem turnirju Maži bara in 3. mesto v mešanih dvojicah. V času novoletnih praznikov se je udeležila dveh novoletnih turnirjev, na katerih je dosegla 1. in 2. mesto.

2. mesto:

KAJA BALER iz Bratoncev

Kaja Baler se z judom ukvarja že 8 let. Je državna prvakinja v kategoriji starejših deklic do 44 kg.

V skupnem seštevku slovenskega pokala za starejše deklice je osvojila odlično drugo mesto in dobila priznanje Judo zveze Slovenije na prireditvi »Judoist leta 2017« v Ljubljani.

Poleg državnega prvenstva je zmagala še na turnirju v Ljubljani, Pokalu Novega Mesta, Pokalu Oplotnice, Pokalu Lendave, Pokalu M. Sobote, Pokalu Lendava ter na turnirju v Srbiji, Avstriji

in na Hrvaškem. Na uradnih turnirjih je dosegla 22 zmag v 25 dvobojih, kar je fantastičen dosežek.

Z vestnim delom je hitro napredovala in pokazala velik talent, delavnost, vztrajnost, borbenost, nepopustljivost in tekmovalnost, ki jo krasijo.

1. mesto:

FIONA ZEČIRI iz Beltincev

»Karate mi nudi veliko discipline, koncentracije, omogoča celovit psihofizičen razvoj, razvija splošne motorične sposobnosti, poudarja vzgojni moment in uči spoštovanja do drugih.« S takšnimi besedami opisuje svoj šport Fiona Zečiri, študentka višje medicinske šole, tekmovalka Karate kluba Murska Sobota in reprezentance Slovenije. Karate trenira 12 let in ima črn pas. Z vztrajnim delom in pod mentorstvom Milana Zdravca je dosegla odlične rezultate na domači in mednarodni ravni. Leta 2013 je osvojila 2. mesto na svetovnem prvenstvu v Italiji, prav tako v Italiji pa je leto pozneje osvojila še zlato medaljo na klubskem prvenstvu. V letu 2015 je na evropskem prvenstvu na Portugalskem osvojila 1. mesto, na svetovnem prvenstvu v Mariboru pa 3. mesto.

Njeni največji športni dosežki v letu 2017 pa so:

- 2. mesto – STYRIAN OPEN mednarodni turnir
- 1. mesto – KATANA CUP Bohinj Open
- 3. mesto – Maribor Open
- 1. mesto – Maribor Open – ekipno
- 3. mesto – svetovno prvenstvo na Irskem

KATEGORIJA »NAJBOLJŠI ŠPORTNIK« POSAMEZNO ZA LETO 2017

3. mesto:

BORUT LUKAČ iz Dokležovja

Borut je nogometaš in igra na položaju branilca. Svojo kariero je začel v Nogometnem klubu Dokležovje, od koder je prestopil v mlajše selekcije Nogometne šole Mure, kjer je igral za kadetsko in mladinsko ekipo v 1. in 2. ligi. S kadeti je osvojil tudi 1. mesto v 2. slovenski kadetski ligi. Nato je sledil prestop v Nogometni klub Veržej, s katerim je osvojil 1. mesto v 3. ligi in napredovanje v 2. ligo.

Leta 2016 je prestopil v Nogometno Šolo Mura in z njo osvojil 2. mesto v 3. ligi in napredovanje v 2. ligo.

V sezoni 2017/18 je za vodilno ekipo lige odigral vseh 17 tekem v 2. ligi in kot eden redkih prebil na igrišču vse minute. V 2. ligi je skupaj odigral 65 tekem in dosegel 7 zadetkov.

2. mesto:

MARTIN MESARIČ iz Lipovca

Martin je že kar nekaj let standardni igralec članske ekipe Hokejskega kluba Lipovci in reprezentance Slovenije. V vseh teh letih je pokazal, da je vrhunski igralec hokeja na travi. V letu 2017 je nanizal kar nekaj dobrih predstav, kjer je v veliki meri prispeval k zmagam kluba. V začetku leta 2017 je blestel na dvoranskem prvenstvu, kjer je bil proglašen za najboljšega strelca. Z dobrimi predstavami je nadaljeval na zunanjih površinah, kjer je bil med najboljšimi v regionalni ligi. Vrhunec sezone pa je dosegel na evropskem klubskem prvenstvu v Lipovcih, kjer je bil najboljši strelca prvenstva s sedmimi goli. Prav tako je bil med najboljšimi na evropskem prvenstvu reprezentanc skupine III, kjer je veliko prispeval k odličnemu 2. mestu reprezentance. Martina pri igranju hokeja na travi odlikujejo hitrost, spretnost, dober pregled nad igro in tehnična dovršenost, kar predstavlja veliko nevarnost za nasprotna moštva. Je igralec, katerega bi si želela imeti v svojih vrstah vsaka ekipa.

1. mesto:

MITJA ČERNI iz Gančan

Mitja je že nekaj let med najboljšimi strelci z zračno puško v Sloveniji, kar je dokazal lansko leto z 2. mestom na državnem prvenstvu na Rogli. Premagal je strelce, ki tekmujejo za državno reprezentanco in streljajo profesionalno. To je dokaz, da je poleg vsakdanjega dela, ki ga opravlja, tudi vesten športnik in zelo predan strelstvu. Lahko smo ponosni nanj, saj daje navdih in voljo mladim strelcem Strelskega društva Gančani.

Njegovi dosežki v letu 2017 so:

- 20. mednarodno tekmovanje, Trzin, 17. mesto
- 25. državno prvenstvo, 2. mesto
- 1. A državna liga, končno 7. mesto
- Regijsko prvenstvo, Turnišče, 1. mesto

- 3. Lebarjev memorial Murska Sobota, 1. mesto
- 9. pokal Strelskega društva Gančani, 3. mesto
- 9. pokal mesta Ljutomer, 4. mesto
- 21. pokal Radgone, 2. mesto
- 1. krog 1. B državne lige, Ljubljana, 2. mesto
- 2. krog 1. B državne lige, Železniki, 2. mesto
- 2. kvalifikacijski turnir za izbor reprezentance, Ormož, 5. mesto.

KATEGORIJA «NAJBOLJŠA EKIPA» OBČINE BELTINCI ZA LETO 2017

NAJBOLJŠA ŽENSKA EKIPA OBČINE BELTINCI JE ŽENSKI NOGOMETNI KLUB POMURJE BELTINCI

Ženski nogometni klub Pomurje Beltinci je tudi v letu 2017 vknjižil številne uspehe. Člansko moštvo je še sedmič v zgodovini kluba osvojilo pokalno krono in tako izboljšalo rekordno številko, vse do zadnjega pa bilo tudi bitko za naslov državnih prvakinj. Poleti pomlajeno moštvo tudi v aktualni sezoni ostaja v igri za vrh lestvice državnega prvenstva.

Z naslovom državnih prvakinj so se lahko lani pohvalila preostala tri klubska moštva, ki tekmujejo na državnem nivoju. V letu 2017 so bile najboljše v državi selekcije do 13, 15 in 17 let. Kadetska ekipa je v začetku minulega leta slavila tudi na tradicionalnem turnirju v Zagrebu.

V lanskem letu je barve kluba v članski reprezentanci Slovenije predstavljalo 8 igralk našega kluba.

NAJBOLJŠA MOŠKA EKIPA OBČINE BELTINCI JE HOKEJSKI KLUB LIPOVCI

Hokejski klub Lipovci je tudi v letu 2017 nanizal kar nekaj zelo dobrih rezultatov, tako v domačem prvenstvu kakor tudi v mednarodni konkurenci. Najprej je osvojil naslov državnega prvaka v dvoranskem hokeju, nato pa še naslov državnega prvaka Slovenije v hokeju na travi. Leta 2017 je postal prvak regionalne lige. Vrhunec leta je za klub predstavljalo evropsko klubsko prvenstvo, ki je prvič v zgodovini kluba potekalo v Lipovcih. Na omenjenem tekmovanju skupine III je tekmovalo 8 državnih prvakov. Na koncu so osvojili zaslužen 1. mesto in napredovanje v skupino II za leto 2018.

Klub veliko pozornosti namenja tudi

mlajšim selekcijam (U-10, U-13 in U-19), ki prav tako dosegajo zelo dobre rezultate na državnem prvenstvu kakor tudi na mednarodnih turnirjih.

KATEGORIJA ŽIVLJENJSKO DELO ALI IZJEMEN PRISPEVEK PRI RAZVOJU ŠPORTA

Priznanje za življenjsko delo v športu za leto 2017 dobi ALOJZ FORJAN iz Lipovca

Alojz je verjetno najbolj prepoznaven obraz Hokejskega kluba Lipovci, saj je aktiven vsa leta njegovega delovanja, od ustanovitve leta 1965 pa vse do danes. Bil je igralec, trener, dolgoletni predsednik, član upravnega odbora in nazadnje koordinator dela z mlajšimi selekcijami.

S hokejem na travi se je začel ukvarjati leta 1965, ko so v Lipovcih ustanovili hokejski klub. Začel je v pionirski ekipi, se kmalu prebil v mladinsko in nato še v člansko ekipo. Kot član mladinske ekipe se je dvakrat veselil naslova mladinskih prvakov Jugoslavije. Leta 1972 je

zaigral za Hokejski klub Pomurje, za katerega je potem igral do leta 1991. Njegova prva ljubezen je vedno bil in ostal matični klub, Hokejski klub Lipovci, katerega je vedno postavljaj na prvo mesto in uspehi z njim so zanj šteli še nekoliko več. V osemdesetih letih prejšnjega stoletja ima prav on največ zaslug, da je klub uspešno preživel krizno obdobje. Po osamosvojitvi Slovenije je zanj odigral prvi dve sezoni in kariero v prvi članski ekipi kronal z osvojitvijo naslova državnih prvakov leta 1993. Potem je prenehal z aktivnim igranjem in prevzel mesto glavnega trenerja ter na tej poziciji ostal do konca sezone 1997/98. V tem obdobju je ekipo petkrat zapored popeljal do naslova državnega prvaka. Postal je tudi pokalni zmagovalec Slovenije. Leta 1997 je vodil ekipo na prvem evropskem klubskem prvenstvu skupine C, ki se je odvijalo v Stockholmu. Bil je tudi dolgoletni predsednik kluba.

Alojz je po preteku mandata vseskozi aktiven, predvsem kot trener in

koordinator dela z mlajšimi selekcijami. Je edini član najuspešnejšega kluba hokeja na travi, ki je aktiven pravzaprav vsa leta delovanja kluba. Njegovo ime bo v klubski zgodovini zapisano z zlatimi črkami in se bo vedno izgovarjalo z velikim spoštovanjem.

Podelili bomo še posebni priznanji za leto 2017 s področja športa:

- za 40 let aktivnega in uspešnega delovanja Strelskemu društvu Gančani in
- za 70 let aktivnega in uspešnega delovanja Kolesarskemu klubu Prekmurje Beltinci.

Kolesarskemu klubu Prekmurje Beltinci sta Gabrovec in Žnidarič iz Olimpijskega komiteja Slovenije za visok jubilej podelila plaketo.

Lilijana Bežan Horvat

TVOJ BODOČI BIVŠI MOŽ

14. 3. ob 19.30
Kulturni dom
BELTINCI

VID VALIČ
v avtorski komediji

HIT LETOŠNJE SEZONE

Vstopnice:
www.vidvalic.si in
bencinski servisi
Več na
www.vidvalic.si

OBČINA BELTINCI

Občina Beltinci in KUD Beltinci
vabita
občanke občine Beltinci
in vse ljubitelje ljudske glasbe,
folklore, lepe pesmi in besede na
osrednjo občinsko prireditev
ob dnevu žena in
materinsko starševskem dnevu
– letni koncert vseh sekcij KUD Beltinci,
ki bo
v petek, 9. marca 2018, ob 19.00
v Kulturnem domu Beltinci.

Poročilo o obnovi beltinske župnijske cerkve

V lanskem letu smo v župniji Beltinci pričeli s temeljito obnovo naše župnijske cerkve in v tem poročilu bi rad povzel **celoten potek do sedaj opravljenih del**, kakor tudi javnosti predstavil **finančno poročilo**, vezano za ta velik projekt. Na koncu tega poročila bom predstavil tudi **načrt del za prihodnje**.

Do sedaj so bila opravljena naslednja dela:

Obnova temeljev cerkve:

- odkop do globine 1,5 m okrog celotne cerkve (s prednje strani rezanje asfalta),
- odstranitev stare kurilnice,
- čiščenje temeljev,
- omet temeljev z apneno malto,
- hidroizolacija (izotekt),
- zavarovanje hidroizolacije s čepasto folijo,
- izdelava cementne mulde okrog cerkve,
- položitev melioracijskih cevi,
- izdelava strelovodov okrog cerkve,
- izdelava dveh ponikovalnih polj,
- izdelava odtokov od žlebov do ponikovalnic,
- zasutje z gramozom in s frakcijo,
- položitev nerjavečih (inox) robnikov.

Obnova notranjosti cerkve:

- odstranitev vse cerkvene opreme in shramba le-te v cerkveni stolp, na župnišče in skladiščenje,
- odstranitev starega tlaka (terazzo),

- odstranitev nasutja do cca 50 cm in odvoz na deponijo,
- zavarovanje grobov, ki so bili odkriti v ladji in prezbiteriju,
- odstranitev vetrolofov,
- nasutje gramoza,
- izdelava podbetona (15 cm armiranega betona),
- položitev hidroizolacije (izotekt),
- položitev termoizolacije (stirodur 12 cm),
- položitev termoizolacije (čepaste) za izvedbo talnega gretja (5 cm),
- položitev cevi za talno ogrevanje,
- položitev cevi za razsvetljavo,
- položitev cevi za ozvočenje,
- položitev cevi za alarmne naprave,
- položitev cevi za video kamere – nadzor,
- položitev cevi za projiciranje na platno,
- izvedba slušne zanke (za ljudi s slušnimi aparati),
- izdelava estrihov,
- položitev terazza v glavni ladji in novi cerkvi,
- novi opleski v celi cerkvi,
- novi opleski v kapeli Ave Marija in popravilo reliefov,
- nova okna v glavni ladji in novi cerkvi (v glavni ladji je potrebno montirati še vitraže),
- polaganje marmorja (v teku izdelave) v prezbiteriju, zakristiji in v sobi pod stolpom ter stopnice v grobnico,
- pritrditev luči na simpsih,
- izdelava ozvočenja,

- izdelava vrat v zakristijo in pod stolpom,
- izdelava vseh elektro instalacij z glavno razdelilno omaro,
- izdelava strojnice in priklop na gretje.

Večina obnovitvenih del je foto dokumentirana in tudi javno objavljena na FB strani Obnova župnijske cerkve Beltinci: https://www.facebook.com/pg/Obnova-župnijske-cerkve-Beltinci-1907758022803571/photos/?ref=page_internal

Seveda pa vseh teh del ne bi bilo mogoče opraviti brez prepotrebnih finančnih sredstev. Verniki župnije Beltinci, kakor tudi vsi ostali krajanje župnije in občine Beltinci, ste ta projekt velikodušno podprli in po svojih najboljših močeh prispevali svoj finančni delež k temu, da smo lahko dela, planirana za leto 2017, uspešno opravili.

Finančno poročilo:

Tabela št. 1: Pregled fakturiranih del, do sedaj plačanih računov in odprtih računov na dan 31. 12. 2017

Skupna vrednost fakturiranih del župniji Beltinci	381.767,83 €
Do sedaj plačanih računov	198.221,54 €
Odprti računov	183.546,29 €
Skupna vrednost zbranih sredstev	261.980,77 €
Do sedaj plačanih računov	198.221,54 €
Stanje sredstev (TRR+blagajna)	63.759,23 €
Odprti računov	183.546,29 €
Stanje sredstev (TRR+blagajna)	63.759,23 €
Stanje nepokritega dolga	119.787,06

Komentar:

- pri skupni vrednosti fakturiranih del župniji Beltinci ni upoštevan znesek del 20.640,63 EUR, ki je bil s strani KS Beltinci direktno plačan izvajalcu in ni bilo denarnega toka na TRR župnije Beltinci,
- prav tako pri skupni vrednosti zbranih sredstev ni upoštevano nakazilo KS Beltinci,
- odprti so računov, ki imajo valuto v letu 2018 oz. računov, kjer smo se dogovorili za plačilo na obroke.

Tabela št. 2: Pregled prilivov za obnovo župnijske cerkve (vsi prilivi od začetka zbiranja sredstev za obnovo župnijske cerkve)

DAROVANJE NA ŽUPNIŠČU IN V KAPELAH V LETU 2015	11.577,00
DAROVANJE NA ŽUPNIŠČU IN V KAPELAH V LETU 2016	13.325,00
DAROVANJE NA ŽUPNIŠČU IN V KAPELAH V LETU 2017	87.328,00
NABIRKA OB OLTARJU V LETU 2015	3.509,70
NABIRKA OB OLTARJU V LETU 2016	8.565,08
NABIRKA OB OLTARJU V LETU 2017	8.522,74
POBIRANJE PO DOMOVH DECEMBER 2017	49.479,00
NAKAZILA OBČANOV NA TRR	9.315,00
NAKAZILA PODJETNIKOV NA TRR	6.097,59
DAN ŽUPNIJE	1.966,76
POGREBI	10.735,00
ADVENTNA AKCIJA	609,90
ANONIMNI DAROVI	950,00
KS BELTINCI *	20.640,63
OBČINA BELTINCI 2017	50.000,00
SKUPAJ	282.621,40

*KS Beltinci je nakazilo opravila direktno k izvajalcu

Komentar:

- z zbiranjem darov vernikov na župnišču in po kapelah smo pričeli v juniju 2015,
- nabirke ob oltarju izvajamo vsako prvo nedeljo v mesecu od septembra 2015,
- v letu 2017 smo odprli posebni TRR SI56 0234 8026 2386 931 župnije Beltinci, ki je namenjen izključno zbiranju sredstev za obnovo župnijske cerkve,
- dan župnije smo v letu 2017 organizirali 29. 10. 2017, zbrana sredstva pa so izkupiček iz srečelova, prodane hrane in pijače,
- sredstva, darovana namesto cvetja in sveč ob pogrebih v župniji Beltinci, so navedena v rubriki »POGREBI«,
- adventna akcija je potekala štiri adventne sobote ob prižiganju sveč na adventnem vencu pred župnijsko cerkvijo,
- kljub želji, da se evidentirajo vsi darovi in donacije posameznikov, smo v letu 2017 imeli tudi primere anonimnih darovalcev, ki so denar pustili v kuverti popolnoma anonimno (npr. pri jaslicah na župnišču).

Tabela št. 2.1.: Darovi vernikov po letih in vaseh (darovanje na župnišču oz. po kapelah)

	2015	2016	2017	SKUPAJ
Beltinci	1.945,00	1.500,00	30.453,00	33.898,00
Bratonci	1.455,00	1.370,00	7.010,00	9.835,00
Gančani	2.612,00	3.780,00	15.080,00	21.472,00
Ižakovci	1.325,00	1.960,00	10.695,00	13.980,00
Lipovci	3.240,00	3.320,00	14.750,00	21.310,00
Melinci	1.000,00	1.395,00	9.340,00	11.735,00
SKUPAJ	11.577,00	13.325,00	87.328,00	112.230,00

Komentar:

- z zbiranjem darov vernikov na župnišču in po kapelah po vaseh smo pričeli junija 2015. V tabeli lahko vidite zbrana sredstva po posameznih krajih in letih, kakor tudi skupno zbrani znesek do 31. 12. 2017.

Tabela št. 2.2.: Nabirka po domovih (december 2017)

Beltinci	13.490,00
Bratonci	3.870,00
Gančani	8.327,00
Ižakovci	6.102,00
Lipovci	9.950,00
Melinci	7.740,00
SKUPAJ	49.479,00

Komentar:

- z dovoljenjem upravne enote smo izvedli prvo nabirko po domovih po vseh vaseh župnije Beltinci. V tabeli lahko vidite zbrana sredstva po vaseh, kakor tudi skupni zbrani znesek.

Tabela št. 2.3.: Pregled nakazil na posebni TRR SI56 0234 8026 2386 931 za obnovo župnijske cerkve:

	Število nakazil	EUR
Fizične osebe	45,00	9.315,00
Pravne osebe	25,00	6.097,59
SKUPAJ	70,00	15.412,59

Komentar:

- s strani fizičnih oseb je bilo opravljenih 45 nakazil. Nekateri družine oz. posamezniki so svoj dar darovali celo večkrat (opravili več nakazil),
- 25 nakazil je bilo opravljenih tudi s strani pravnih oseb (podjetja, s.p., ...). Proti koncu leta smo vsem podjetnikom v župniji Beltinci poslali pisno prošnjo za donatorski prispevek (skupaj več kot 340) in 25 podjetnikov se je prošnji že odzvalo.

Načrtovana dela v letu 2018 oz. v prihodnje:

- izvedba del po pogodbi (zidarska, pleskarska... dela),
- polaganja marmorja v prezbitteriju in v krstilnici,
- izdelava oltarja in ambona,
- izdelava sedilij v prezbitteriju,
- dokončanje CNS,
- izdelava vrat v zakristijo, WC, vetrolovi,
- izdelava spovednic,
- izdelava klopi in klečalnikov,
- izdelava mozaikov in tabernaklja...

Ocenjena vrednost navedenih del znaša več kot 700.000 EUR.

V zadnjem obdobju so me nagovorili številni občani in me opozorili, da bi bilo potrebno poskrbeti tudi za zunanost naše župnijske cerkve. Fasada in okolica cerkve prav tako kliče po obnovi in ureditvi. Z božjo pomočjo in podporo občanov in lokalne skupnosti (in morebiti tudi države) bi ta projekt verjetno lahko izvedli, vendar naj to zaenkrat ostane tiha in pobožna želja. Najprej dokončajmo projekt notranje obnove in potem bomo...

Ob koncu tega poročila se želim tudi javno zahvaliti vsem dobrotnikom in podpornikom naše župnijske cerkve. Brez širokosrčne podpore, tako finančne kot moralne, projekt obnove ne bi mogli niti začeti.

Mnogi od vas ste kljub težkim časom, mogoče tudi finančnim težavam, vsakomesečno prispevali svoj dar, da smo lahko zbrali prepotrebna sredstva in pričeli z obnovo.

Nekateri ste se še posebej izkazali z darovanjem ob vaših jubilejih (okrogle obletnice rojstva, poroke...), spet drugi ste v žalostnih in tragičnih trenutkih (pogrebih) sredstva namenili za

obnovo cerkve, spet drugi ste (tudi brez razloga) širokosrčno darovali svoj dar.

V predstavljenem poročilu nisem posebej navajal številnih prostovoljcev, ki ste z veseljem »udarniško« priskočili na pomoč in pomagali ob številnih delovnih akcijah, ki smo jih izvedli med dosedanjo obnovo. Tudi z vašo pomočjo smo prihranili ogromno denarnih sredstev.

Zelo pozitivni so bili odzivi občanov na pobiranje po domovih in tudi tako ste potrdili, da uživa projekt obnove župnijske cerkve veliko podporo med veliko večino naših občanov. Tudi višina zbranih sredstev ob pobiranju po domovih je potrdila, da občani želite, da bo naša župnijska cerkev v okras in ponos naši župniji in občini.

Hvala vsem kapelskim odborom iz

celotne župnije in prostovoljcem, ki ste šli po domovih naših občanov in pobirali prostovoljne prispevke. V župniji imamo več kot 2400 gospodinjstev, ki so jih prostovoljci in predstavniki kapelskih odborov v decembru tudi obiskali in zbrali lep znesek.

Projekt obnove so s finančnimi sredstvi podprli tudi nekateri bivši prebivalci župnije Beltinci, ki kljub dejstvu, da ne živijo več v naši župniji, niso pozabili na »domačo« beltinsko župnijsko cerkev, v kateri so bili krščeni ter prejeli tudi druge zakramente...

Tudi naša lokalna skupnost se je odzvala na našo prošnjo in finančno podprla projekt obnove. Posebna hvala velja županu Milanu Kermanu, kakor tudi vsem članom Občinskega sveta Občine Beltinci, ki so projekt v letu 2017 prav tako finančno podprli. Kolikor lahko

slišimo, bodo projekt podprli tudi v letu 2018 in verjetno tudi v bodoče.

Hvala tudi gospe Liziki Zadavec, predsednici KS Beltinci, kakor tudi vsem članom Sveta KS Beltinci, ki so projekt obnove v letu 2017 prav tako finančno podprli.

Seveda se za pomoč pri realizaciji projekta priporočamo tudi v bodoče, kajti samo s skupnimi močmi bomo lahko ta projekt skupaj realizirali in uspešno zaključili, upajmo, da še pred 100. obletnico priključitve Prekmurja k Sloveniji, ki jo bomo v Beltincih slovesno praznovali v letu 2019.

Vsem skupaj in vsakemu posebej iskren
BOG PLAČAJ!

Alojz Benkovič, župnik

20. maj postal svetovni dan čebel

»Med dela čast čebelam.«

Naša domovina (kot so zapisali na spletni strani Čebelarke zveze Slovenije) si je že dobra tri leta prizadevala za razglasitev svetovnega dneva čebel.

20. decembra 2017 je bil le-ta sprejet na plenarnem zasedanju Generalne

skupščine OZN v New Yorku ob trudu in angažiranosti Čebelarke zveze Slovenije, Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS ter drugih deležnikov s političnega in nepolitičnega področja.

Predsednik države Borut Pahor je na dan samostojnosti, 26. decembra 2017, v predsedniški palači sprejel slovenske čebelarje in praporščake, ki so s seboj prinesli zastave svojih društev širom domovine; te so ponosno zaplapolale na slovesnosti.

Dogodka so se udeležili tudi predstavniki Čebelarkega društva Beltinci s predsednikom Štefanom Šemnom. Bilo je zelo slovesno in čustveno, saj je bilo veliko govora o naporih in skupnih prizadevanjih slovenskih čebelarjev za razglasitev

tega dneva. Dogodek je bil živ dokaz o tem, da je s skupnim delom, napori, močno voljo in predvsem z željo mogoče doseči marsikaj.

Slovenija je narod pridnih, zanesenjaških, naprednih in srčnih čebelarjev, ki se trudijo ohranjati čebele za poznejše rodove in tako dodati svoj delež k ohranitvi neokrnjene narave in njenih habitatov.

Ko bomo v letu 2018 prvič praznovali svetovni dan čebel, nosimo v srcu ponos, spoštovanje in poklon vsem, ki delajo s čebelami, z njimi živijo in proizvajajo med, ta »zlato proizvod« med živili.

Lilijana Bežan Horvat

tiliaprint

T I S K A R N A

- kartonaža • vezenje
- graviranje • servirni sladkor

PONUDBA OGLAŠEVANJA V GLASILU MALI RIJTAR

Velikost oglasa	Cena
1/8 strani	30 €
1/4 strani	55 €
1/2 strani	100 €
1 stran	180 €
zunanja zadnja stran	250 €

Cene ne vsebujejo DDV (22%)

Oglas nam lahko posredujete v formatu JPG, PDF, PSD ali TIF.

Roman Klemenčič s.p. • Štefana Kovača 3 • 9231 Beltinci
T: 02 541 15 00 • F: 02 542 23 45 • M: 041 515 976 • www.tilia-print.com

Novice iz Komune Beltinci

Obnova vodovodnih priključkov

Skladno s tehničnim pravilnikom je določeno, da vsaka stavba oziroma gradbeno inženirski objekt lahko ima praviloma en priključek na javni vodovod, torej eno spojno cev med javnim vodovodom in obračunskim vodomerom, vključno s priključnim ventilom in je del objekta, ki je v lasti uporabnika. Meja med priključkom in interno instalacijo je obračunski vodomer.

Upravljalca vzdržuje vse sestavne dele priključka do vključno z obračunskim vodomerom.

Na vodooskrbnem območju občine Beltinci z letošnjim letom pristopamo k sistematičnemu vzdrževanju in obnovi priključkov. Obnovo le-teh predlagamo sočasno z redno menjavo vodomera (vsakih pet let) ali v primeru okvare na priključku. Priporočamo, da se skladno s tehničnim pravilnikom v primeru, da je vodomer nameščen v objektu, odločite za vgradnjo vodomernega jaška in selitev vodomera iz objekta. O redni menjavi vodomera boste obveščeni pisno, skladno z dogovorom pa je možno obnoviti vodovodni priključek pred redno menjavo vodomera. V primeru, da se odločite

za preselitev vodomera iz objekta v vodomerni jašek, upravljalca prevzema vse stroške izvedbe in predelav, razen stroška vodomernega jaška, ki je strošek lastnika objekta.

Cena vodomernega jaška z vgradnjo je 312,00 € in ga lahko poravnate v enkratnem znesku s 7,5 % popustom, kar zneso 288,60 €, ali pa v več obrokih, ki se zaračunajo sočasno z mesečnim računom za porabo vode (12 obrokov po 24,70 € ali 24 obrokov po 12,68 € ali 36 obrokov po 8,67 €). V primeru, da se za selitev vodomera v vodomerni jašek ne odločite, je potrebno do leta 2023 urediti vodomerno mesto v objektu v skladu s tehničnim pravilnikom. Ti stroški ureditve so praviloma višji od cene vodomernega jaška.

Praznjenje greznic:

Greznice praznimo dvakrat mesečno in sicer 15. in zadnji dan v mesecu. Naročila za praznjenje greznic se oddajo po telefonu na številko 02 541 35 56.

Greznične vsebine je potrebno prazniti najmanj enkrat na tri leta.

Za interventne odvoze je potrebno doplačilo po dejanskih stroških.

Uporabnikom pitne vode v naselju Dokležovje

V črpališču Dokležovje so bila med novembrom 2017 in februarjem 2018 izvedena obsežnejša vzdrževalna servisna dela, vključno z nadgradnjo daljinskega nadzora črpališča. Naselje Dokležovje je bilo zaradi tega od 27.

novembra 2017 do 12. decembra 2017 oskrbovano iz vodnjaka Hraščice.

Vreče za zbiranje embalaže

V začetku marca 2018 bomo na vsa gospodinjstva, ki imajo urejen odvoz mešanih komunalnih odpadkov, dostavili vreče za zbiranje embalaže. V primeru, da vas raznašalci niso našli doma, vas naprošamo, da vreče za zbiranje odpadkov prevzamete od ponedeljka do petka med 7. in 9. uro na čistilni napravi Melinci. V kolikor vam čas prevzema ne odgovarja, se za nadomestni termin lahko dogovorite na telefonski številki 031 328 583 (Štefan).

Urnik blagajne:

Blagajna na sedežu podjetja posluje:

v ponedeljek med 9. in 11. uro in od 12. do 15. ure

v sredo med 9. in 11. uro in od 12. do 16. ure

v petek med 9. in 11. uro in od 12. do 14. ure

Pomembne številke:

02 541 35 56 za sporočanje stanja števecvode; poroča se zadnji delovni dan v mesecu

041 576 474 dežurna služba izven delovnega časa za področje oskrbe s pitno vodo

031 399 959 dežurna služba izven delovnega časa za področje ovajanja odpadne vode

Komuna Beltinci, d.o.o.

Sklepi, sprejeti na 29. redni seji Občinskega sveta Občine Beltinci

Na 29. redni seji Občinskega sveta Občine Beltinci, ki je bila 19. decembra 2017, so bili sprejeti naslednji sklepi:

Sklep št. 315/VI:

Občinski svet Občine Beltinci sprejme oz. potrdi dopolnjeni dnevni red 29. redne seje OS, ki glasi:

1. Sprejem zapisnika 28. redne seje OS in realizacija sklepov 28. redne seje OS.
2. Predstavitev idejne zasnove Športnega parka Beltinci.
3. Kadrovske zadeve:
  - a) Ugotovitev o prenehanju mandata dosedanji predsednici Posebne občinske volilne

komisije (POVK) Občine Beltinci.
b) Imenovanje predsednice Občinske volilne komisije (OVK) Občine Beltinci.

4. Predlog določitve cene programov predšolske vzgoje Vrtca Beltinci.
  5. Program oskrbe s pitno vodo za obdobje 2018-2021 za občino Beltinci.
  6. Pobude in vprašanja članov Občinskega sveta Občine Beltinci.
- Poročilo župana o pomembnejših dogajanjih v občini Beltinci.

Sklep št. 316/VI:

Občinski svet sprejme oz. potrdi vsebino zapisnika 28. redne seje v

predlagani obliki in vsebini.

Sklep št. 317/VI:

Občinski svet bo glasoval o predlogu sklepa pri točki AD 2, ki je sestavljen iz dveh delov.

Sklep št. 318/VI:

1. Občinski svet Občine Beltinci se je seznanil z idejno zasnovo Športnega parka Beltinci.
2. Občinski svet Občine Beltinci sklene, da se pristopi k pridobitvi projektne dokumentacije za objekte v okviru idejne zasnove Športnega parka Beltinci.

Sklep št. 319/VI:

Ugotovi se, da je dne 11. 12. 2017 zaradi odstopa prenehal mandat dosedanji predsednici POVK Valeriji Mes Forjan, Pot ob Črncu 5, 9231 Beltinci.

Sklep št. 320/VI:

Občinski svet Občine Beltinci imenuje za predsednico Občinske volilne komisije (OVK) do izteka mandata Občinski volilni komisiji, imenovani dne 12. 2. 2015, Valerijo Mes Forjan, univ.dipl.prav., Pot ob Črncu 5, 9231

Beltinci.

Sklep št. 321/VI:

Občinski svet Občine Beltinci sprejme Sklep o določitvi cene programov predšolske vzgoje v javnem vzgojno varstvenem zavodu Vrtec Beltinci v predloženi vsebini in obliki.

Sklep št. 322/VI:

Potrdi se program oskrbe s pito vodo za obdobje 2018-2021 za občino

Beltinci, ki ga je pripravil izvajalec javne službe oskrbe s pitno vodo VODOVOD SISTEMA B d.o.o., Kopališka 2, 9000 Murska Sobota, pod zap. št. VB 15/2017-002/1 z dne 31.10. 2017.

Izvečke sklepov iz zapisnika 29. redne seje Občinskega sveta Občine Beltinci povzela

Lilijana Bežan Horvat

Obvestilo

Z začetkom leta 2018 bodo otroci v Beltincih imeli pediatrijo v domačem kraju. Z 8. 1. 2018 je v Zdravstvenem domu Beltinci pričel delovati otroški in šolski dispanzer, kjer sta se zaposlili pediatrija Mojca Hrustek in medicinska sestra Katja Jakič. Ordinacijski čas ambulante dopoldan je od

7. do 14. ure (ponedeljek, sreda, četrtek, petek) in popoldan od 12. do 19. ure (torek). Za vse informacije smo vam na voljo na telefonski številki 02 / 542 25 84.

Vabljeni k vpisu svojih otrok in mladostnikov.

Mojca Hrustek

Ste zaključili srednješolsko izobraževanje ali opravili mojstrski, delovodski ali poslovodski izpit?

Prijavite se na razpis za povračilo šolnin za izobraževanje do največ **V. stopnje**, na katerem lahko pridobite povrnjenih do **2.500 EUR**.

Povrnjeni bodo **stroški šolnin**, ki so nastali od šolskega leta 2014/15 do 2017/2018, ter **stroški za mojstrski, delovodski in poslovodni izpit**, ki so nastali od 1. 1. 2014 do 31. 8. 2018.

ROK PRIJAVE

Do porabe sredstev oz. najpozneje do 7. 9. 2018

Razpis je objavljen na www.sklad-kadri.si.

VEČ INFORMACIJ

dir@sklad-kadri.si ali na 01 434 58 84

Javni študentski, razvojni, invalidski in preživninski sklad Republike Slovenije

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Program Sofinanciranja izobraževanja in usposabljanja za dvig izobrazbene ravni in pridobivanje poklicnih kompetenc sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada.

Pobudnik akcije: Društvo za zaščito živali Pomurja

AKCIJA STERILIZACIJ IN KASTRACIJ PSOV IN MAČK

20 % popust pri ceni storitve

NA VSEH VETERINARSKIH POSTAJAH V POMURJU

od 1. 2. 2018 do 31.3. 2018

Zakaj sterilizirati oz. kastrirati?

Sterilizacija in kastracija psa ali mačke sta pomembni za zdravje živali.

S kastracijo oz. sterilizacijo psov in mačk lahko naredimo največ za njihovo zdravje. S posegoma izničimo in bistveno zmanjšamo možnost nastanka določenih tumorjev in drugih bolezni, obenem pa preprečimo prekomerno razmnoževanje živali, ki vodi v njihovo zavrženje ali potepuštvu.

ZA VSE ŽIVALI NI DOVOLJ DOMOV – ZATO STERILIZIRAJ/KASTRIRAJ!

Če se vaše mačke ne pustijo prijeti, nas pokličite na 070/879-212.

KUPON PO PREDHODNEM NAROČILU LAHKO UVELJAVITE V VETERINARSKIHA MBULANTAH:

1. VETERINA ŠKARICA, Ulica Ivana Regenta 37, 9000 Murska Sobota (02/521-15-73, 041/343-650, 031/684-018)
2. VETERINARSKA AMBULANTA TUŠAR, Mlinska 5, 9220 Lendava (031/663-925)
3. VETERINARSKA POSTAJA LENDAVALSKA d.o.o., Kolodvorska ulica 37, 9220 Lendava (031/343-658)
4. VETERINARSKA AMBULANTA LJUTOMER d.o.o., Razlagova ulica 7, 9240 Ljutomer (02-584-85-55)
5. VETERINARIA MURSKA SOBOTA d.o.o., Markišavska ulica 3, 9000 Murska Sobota (02-521-38-57)
6. ŠANTL VETERINARSKA AMBULANTA d.o.o., Bolehnečici 4/c, 9244 Sveti Jurij ob Ščavnici (051/311-310)
7. NABERGOJ, VETERINARSKI INŽENIRING MORAVSKE TOPLICE d.o.o., Dolga ulica 30, Moravske Toplice (02/548-12-30, 041/649-896)
8. VETERINARSKA POSTAJA RADGONA, Partizanska c.44, 9250 Gornja Radgona (02/564-85-90)

Za vedno smo odgovorni za tisto, kar smo udomačili!

(IZVOD ZA VETERINARSKO
POSTAJO)

AKCIJA S/K 2017/II.

(IZVOD ZA DRUŠTVO)

PODATKI O LASTNIKU ŽIVALI (vpišite):

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Občina: _____

Tel. št.: _____ e-naslov: _____

Pes (vpiši število pri posameznem spolu): Ž: _____ M: _____

Mačka (vpiši število pri posameznem spolu): Ž: _____ M: _____

P O M E M B N O !

Z enim kuponom lahko popust uveljavite za več živali.

Pred sterilizacijo oz. kastracijo mora biti vaša žival zdrava in razglistena!

Po zaključku akcije bomo izžrebali 5 nagrajencev, katerim bomo podelili nagrade!

Spomini na rekrutacijo letnika 1948

Bliža se čas rekrutacij, pa sem dobila v roke fotografijo rekrutov letnika 1948, ki bodo letos praznovali 70 let.

Bili so to drugačni časi, ki so pomenili veliko prelomnico v življenju, saj so mladeniči postali polnoletni, vsak je bil že na svoji srednji šoli in so takrat, ko so postali rekruti, lahko prvič samostojno stopili v gostilne.

Kakor dandanes, so se mladeniči tudi takrat zbrali na vojnem odseku v Beltincih, ki ga je vodil Stane Alauf in se po potrditvi, da so sposobni služiti vojaški rok, podali na obhod po domačem kraju. Ob spremljavi Kociprove bande v zasedbi Janez Kociper - trobenta, Jožek Kociper - bobni, Štefan Kociper - basfiglor in Janek Nemeč iz Dokležovja - harmonika so obiskali domove vseh rekrutov.

Fotografija prikazuje rekrute na domačiji Szepessy, saj je bil med njimi tudi Nikolaj Szepessy, bodoči zdravnik. Letniki pa so: Janez Baligač, Ivan Gruškovnjak, Božo Bakan, Ivan-Vanek Zadravec, Miki Smej, Anton Voroš,

Rekruti na pogostitvi pri Szepessyjevih

Francek Glavač, Slavko Balažič in Toni Smolko.

Žal je med naštetimi že kar nekaj pokojnih, pa vendar je lepo obuditi spomine.

Čestitke vsem, ki boste ali pa ste že praznovali okrogli jubilej.

Lizika Zadravec

Obvestilo o delovanju Krajevne skupnost Beltinci

Minilo je že kar nekaj časa od takrat, ko smo poročali o delovanju naše krajevne skupnosti. Zato vas, spoštovane krajanke in krajani, obveščamo, da smo se skupaj z novim direktorjem Komunale Beltinci in z vednostjo župana Občine Beltinci odločili, da obrežemo drevesa v parku in ob cestah v Beltincih.

Park ob zdravstvenem domu je prav tako potreben strokovne obdelave, saj so platane že previsoke, dosti dreves pa je načela trohnoba. Zato bodo vejevje obrezali in obnovili rast.

Zanima nas tudi vaše mnenje o drevoredu proti granaru. Za letos je predvidena večja rez vej, da se upočasnijo rast, saj so drevesa že pregosta in posledično je zato tudi preveč listja na jesen. Tako so Beltinci občasno nastlani

z odpadlim listjem, kar je moteče za okoliške prebivalce kot tudi za promet in sam izgled kraja v strogem centru. Predlagali smo tudi izkop dna potoka Črnca, v katerem so položene plošče, ki pa so zaradi mulja obrasle s travo, kar onemogoča redno košnjo. Trave po košnji se namreč ne odstrani, kar ima za posledico vedno več mulja.

Že nekaj let čakamo na izgradnjo razsvetljave na Žitni ulici - del proti šoli in na poimenovanje nove ulice po Vilku Novaku (naš predlog). Upamo, da se bo tudi to letos uredilo.

Približuje se stoletnica združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom, zato vas prosimo za morebitne predloge za ureditev prostora pred cerkvijo (trikotnik). Veseli bomo vsakega predloga in

pobude, ki jih bo pregledala posebna komisija, sestavljena s strani Občine Beltinci, v njej pa bodo predstavniki kulture, krajinarji, zgodovinarji.....

Lepo vas pozdravljamo člani Sveta KS Beltinci.

Lizika Zadravec

Predstavitev knjige Ivana Maučeca »Kak so se inda v Gančanaj ženili«

Utrinek iz predstavitve

Ivan Maučec, ki živi v Beltincih, je močno navezan na svoj rojstni kraj Gančani, zato že vrsto let zbira dokumentacijo in pričevanja ljudi o tem, kako so v tem kraju živeli nekoč, kakšne so bile navade...

Knjiga z naslovom »Kak so se inda v Gančanaj ženili« je že njegova peta: prva je izšla leta 2000, v njej je zbirka njegovih pesmi, druga je bila zbirka prekmurskih ljudskih pesmi, tretja nosi naslov Ptice pevke v Pomurju in četrta Ptičje gostüvanje.

Veliko vsebine je avtor nabral iz lastnih izkušenj, saj je bil tudi sam štirikat pozvačin in je sodeloval pri pripravi mnogih gostüvanj. Bil je tudi starešina in nosil je babo (maškara, kjer moški v košu nosi žensko). Pozvačin je bil tudi na nekaj prireditvah. Na naslovni strani knjige je danes upokojeni učitelj Ivan v pozvačini opravi.

»Kot otrok sem velikokrat poslušal starejše, ki so pripravljali guče za gostüvanje. Starejši brat Pišta je bil šujster, zato so se pri nas doma zbirali vaški možaki in sestavljali vsebine o ženitvi. Brat jih je zapisoval v zvezek, ki so ga uporabljali mnogi ob gostüvanjem vendar se je izgubil. Zapisi so bili pozneje najdeni in se zdaj nahajajo v Pokrajinski in študijski knjižnici v Murski Soboti,« s

ponosom pove Ivan.

Del vsebine za knjigo je iz teh zapisov, del pa iz pričevanj ljudi iz Gančan. Največ informacij je dobil od Franca Maučeca – Vrbinskega.

Vogledi ob sredah in sobotah

Običajno so se poročali v poznem zimskem in zgodnjem spomladanskem času okrog pusta, saj je tako ob spomladanskem delu na polju v hišo prišla nova delovna sila, mlada gospodinja ali bodoči vert: »Prvo snubljenje (senje) je bilo na Števanovo. Navada je bila, da je bila na Števanovo v vasi veselica, na katero so prišla dekleta s svojimi starši. Na veselico so prišli tudi dečki in si nagledovali – izbirali svoje bodoče ženice. Če ni bilo sreče pri izbiri, so imeli drugo priložnost na senju za tri kralje, torej 6. januarja. « Na vogleda so fantje hodili,» pravi Maučec, »po sredah in sobotah. Po treh kraljih pa so šli na zapisovanje na farof, iz katerega je bila doma nevesta. Seveda so morali imeti prej dovoljenje staršev, ki so ga dobili na vogledih. S fantom je na vogleda šel posrednik, to je bil običajno starešina ali družjžban, ki je povedal, zakaj sta prišla. Bodoči mladoženec je položil krüj, ki sta ga prinesla, na mizo in rekel: »Jes san prišel Vas prosit, če mi date vašo čij za ženo.« Zgodilo se je tudi, da starši niso dovolili poroke, če ženin ni bil dovolj bogat ali iz kakega drugega razloga.»

Draga rodbina in prijatelji

V knjigi so besedila, ki so jih uporabljali ob zaroki, na zapisavanji, ko so prišli od zapisavanja, pozvačinov guč, gda se mladec spravlja k zdavanji, gda z zdavanja idejo, ob gostüvanju in druga. Pri poročnem obedu je več nagovorov. Starešina je med drugim povedal: »Draga rodbina in prijatelji, šteri smo v etoga poštenoga gospodara hiže na lepo veselje ali na svadbo eti mladencev k etomi obedu vküper spravljeni. Zatau prosimo Jezusa in Marijo, naj blagoslovita ete mladence v etom hižnom zakoni, sedmom svestvi, šteroga sta gnjes gori prijala, i naj blagoslovi vse te dare, štere mo zdaj z njegovij rok k nam jemali po našem Gospoudi Jezusu Kristušu. Amen.« Gostüvanje je trajalo od enega do treh dni, odvisno od bogastva družine.

Maučec pravi, da so se naši predniki znali veseliti, predvsem pa vzajemno spoštovati:

»Spoštovali so zemljo kot edini vir preživetja. Iz zapuščine prednikov in zapisanega lahko razberemo tudi marsikatero skrivnost življenja, zato je še toliko bolj pomembno, da zapuščino ohranimo in negujemo.«

Uvod v knjigo je napisal Sebastijan Rous, v njej pa je tudi notni zapis treh pesmi, ki so jih peli ob porokah:

Le pojd Marija z menoj, Lepa so mladostna leta ter Oj, hišica očetova.

Notni zapis je prispeval Tomi Bušinovski. Fotografije so iz osebnih dokumentacij. Knjigo je založil Zavod za turizem in kulturo Beltinci.

Jože Gabor

500-letnica protestantizma tudi na OŠ Beltinci

Letos mineva 500 let, odkar je Martin Luter na vrata cerkve v Wittenbergu pribil 95 tez proti odpustkom, s čimer je spodbijal del tedanje doktrine o odpustkih in pokori. Ta dogodek velja za začetek obdobja reformacije v Zahodni Evropi, ki se je iz Nemčije hitro razširila v druge dežele. Danes vemo, da je gibanje, ki ga je s svojim dejanjem sprožil Martin Luter, daleč preseгло okvire prenove vere in Cerkve, saj je prineslo tudi revolucionarne spremembe v družbenem in kulturnem življenju Evrope in širše.

Reformacija je močno in pomembno vplivala tudi na razvoj našega jezika in književnosti. V tistem času sta pri nas med drugim izšli tudi prvi knjigi v slovenščini in prvi celovit prevod Svetega pisma, obudila in okrepila se je narodna zavest, ki je zagotovila temelje tudi naslednjim generacijam – slovenščina se je ohranila skozi stoletja kljub temu, da nismo imeli lastne države.

Vsega tega se zavedamo in se skozi učne vsebine z velikim ponosom spominjamo tudi na naši šoli. Ker o tem veliko razmišljamo in konstruktivno razpravljamo, marsikdaj nastanejo zanimive ideje, zamisli in iskricke, ki so malo posodobljene. Učenci so si tokrat predstavljali, da so se srečali s Primožem Trubarjem, zapisali so svoje misli in predstave, kako bi se lahko to zgodilo ...

Tokrat se predstavljata devetošolki Eva Tivadar iz 9. b in Ana Zadravec iz 9. c.

*Jasmina Štaus Žižek,
OŠ Beltinci*

Narod sem gor postavil

Bilo je ob dveh ponoči. Po cesti sem se odpravljal domov, ko sem nenadoma zagledal starejšega možaka z brado, kako koraka proti meni. Tudi jaz sem začel korakati proti njemu.

Ko sem se mu približal, me je z globokim glasom ogovoril: »Lubi Slovenec, kaj pa ti ob tej uri korakaš po cesti?« Nemudoma sem pomislil, da je to Primož Trubar. Takoj sva se zapletla v pogovor. Začel je pripovedovati: »Veš, mladi mož, v obdobju reformacije ni bilo nič lahko. Vedno so nas preganjali nasprotniki. Tudi mene. Večkrat sem moral za nekaj časa zbežati v Nemčijo in

tudi v Trst. Mi, ki smo ustvarjali v tistih časih, smo veliko pretrpeli. Za tisti čas sem napisal veliko knjig, a najbolj sem ponosen na moj *Katekizem*, ki je izšel 1550. leta, saj sem nam vsem postavil temelje slovenskega knjižnega jezika. Tudi brez Jurija Dalmatina, Sebastijana Krelja in mnogih drugih midva tukaj ne bi govorila slovensko. Mogoče bi govorila v nemškem jeziku, mogoče v italijanščini. Kdo ve?«

Primoža sem pozorno poslušal. A ko sem v roke vzel mobilni telefon, da bi poklical domov, da me ne bo še tako hitro, je njegov izraz na obrazu postal drugačen. Mračnejši. Neodobravajoč. Še preden sem utegnil kaj reči, je spet začel govoriti, tokrat z mirnim glasom: »Tako smo se trudili za obstoj našega preljubega jezika. In mogoče sem samovšečen, če povem, da brez mene tega ne bi bilo. V šolah ne bi govorili slovensko. Govorili bi nek drug jezik. Ampak slovenščina je tako lep jezik. Zakaj ga zapravljate? Vedno več se pogovarjate v angleščini, nemščini, uporabljate tuje izraze. S takšnim odnosom do jezika bo slovenščina kmalu izumrla. Že res, da slovenščina v Evropi ni enako odobravana kot na primer angleščina ali nemščina, ampak to še ne pomeni, da se morate dandanašnji sramovati svojega jezika, slovenščine. Če nočeš, da bi tvoji otroci in otroci tvojih otrok pozabili, kdo sem bil jaz in mnogi drugi in za kaj smo zaslužni, te lepo prosim, da omejiš svojo uporabo tujega jezika, da ne bomo ostali brez naše slovenščine.«

Vprašal sem ga le: »Po vsem tem času?« »Vedno,« je dejal.

Po najinem srečanju, sem še dolgo razmišljal o njegovih besedah in vsej tej zadevi o slovenščini. Dognal sem, da je imel možakar prav. Hvala ti, Primož Trubar.

Eva Tivadar, 9. b

Bilo je lepo sončno popoldne, ko sem se odpravila v kopališče. Uh, bilo je zelo vroče, zato sem se hitela osvežit. Preteklo je že nekaj časa, ko ga zagledam...

Le koga? Primoža Trubarja. Res je bil tam. Ker je bil sam, sem se odločila, da grem do njega in prisedem. Očitno me je bil vesel, zato sva takoj padla v pogovor. Zaradi tega dogodka sem bila vznemirjena,

v meni je kar vrelo od razburjenja in takoj sem hitela, da bi ga izprašala o tem in onem. Zanj sem imela tisoč vprašanj. Ker je bil izredno pomemben Slovenec, sem začela z vprašanji o prvih dveh slovenskih knjigah - *Katekizmu* in *Abecedniku*. Sama sem vedela kdaj sta izšli (1550) in da imeli versko vsebino, toda zanimal me je vzrok njunega nastanka. Bil je zelo prijazen in takoj mi je začel razlagati. Povedal mi je o reformaciji in o tem, da je vedel, da naš narod potrebuje knjigi v svojem jeziku. Tako je prišla ideja kar sama. Bil je zelo ponosen na razvoj slovenskega jezika po izidu teh dveh knjig. Povedal mi je tudi, da je njegova najljubša knjiga prav tista, ki jo je spisal prvo - *Katekizem*. Kot razlog je navedel približanje k bogu, da so lahko njegovi sobratje prebiral božjo besedo v slovenščini ter postavitev temeljev knjižne slovenščine. Povprašala sem ga tudi o preganjanju v času protestantizma zaradi želje po spremembah. O tem se ni razgovoril kot o prejšnjih temah. Videla sem, da omahuje. Povedal je samo, da mu je bilo težko in da ničesar ne obžaluje, saj je v tistem času narod prvič nagovoril z »Lubi Slovenci«. S tem se je (o)krepila tudi narodna zavest. Zvečerilo se je.

»Slovenščina je enakovredna drugim evropskim jezikom in v današnjem času se jo preveč zanemarja. Vsiljujejo in vrivajo se tuje besede, ki kazijo njeno podobo,« meni Trubar o današnji slovenščini. Strinjam se z njim. V starih časih (še ne tako dolgo nazaj) je bil narod pripravljen umreti za svoj jezik. To se je v današnjem času korenito spremenilo. Slovenščina si zasluži, da obstane in ostane takšna, kakršna je v svoji osnovi - lepa. Brez sprememb. Z maternim jezikom se krepí narodna zavest in tega ne smemo izgubiti za nikakršno ceno. Je predragoceno. Preveč vredno. Borimo se zanj in ne obupajmo, saj je to naš zaklad in ta zaklad bo prenesen na naslednje rodove, ki si zaslužijo govoriti in pisati slovensko v vsem sijaju. Ne zavržimo truda vseh oseb, ki so se v drugi polovici 16. stoletja borili za naš prelep jezik ter s tem tvegali svoja življenja in svojo prihodnost.

Ana Zadravec, 9.c

Kulturni dan učencev 1. razreda

Skupinska slika pri portretih

V torek, 16. 1., je bil za učence 1. razreda prav poseben dan. Imeli smo kulturni dan. Z avtobusom smo se odpeljali v Mursko Soboto. Naš prvi postanek je bil v galeriji. Pod strokovnim vodstvom smo si ogledali tridelne slike Sama

Perparja, samostojnega umetnika iz Ljubljane, in portrete domačega umetnika Ignaca Medena, ki živi in deluje v Murski Soboti ter v Šalovcih.

Naprej nas je pot vodila do Kinaparka, kjer smo si ob poti ogledali bronaste kipe. Kulturni dan smo zaključili z ogledom zelo lepe lutkovne predstave Kdo je napravil Vidku srajčico v izvedbi Lutkovnega gledališča Ljubljana. Pravljica o Vidku je nastala že zelo dolgo nazaj pod peresom slovenskega pisatelja Frana Levstika, vendar še vedno pritegne pozornost. Učenci so bili navdušeni nad skrbno izdelano sceno, lutkami in lutkarjema, ki sta pravljico odigrala. Nekateri so si zaželeli, da bi si predstavo še enkrat ogledali.

Monika Pajč
vodja aktiva 1. razreda

Upadanje družinskih kmetij in drobna zemljiška posest (2)

Foto: Vilko Novak, Beltinci, 1957.

Dolinske domačije so bile obdane s številnim visokodebelnim sadnim drevjem, ki je bilo pomemben vir prehrane, dodatnega zaslužka prebivalstva. Segment kulturne dediščine na katerega danes v razvojnih načrtih čisto pozabljamo.

Ko je bilo sredi 19. stoletja podložništvo odpravljeno in so naturalne dajatve zamenjale enkratne denarne odškodnine, se je kmet z manj produkcijskih sredstev (zemlje) slabše kakovosti znašel v nekih čisto drugih okoliščinah. S pravno osvoboditvijo kmeta je bil namreč

obenem pospešen tudi prehod iz pretežno naturalnega kmetijstva v kapitalistično gospodarstvo. Leta 1858 je bilo tako s popisom vseh zemljiško knjižno zavarovanih dolgov na kmečkih, mestnih in veleposestniških zemljiščih v celem cesarstvu, torej tudi na Ogrskem, ugotovljeno naraščanje višine dolgov (Lazarevič 1994: 15).

V zadnjih desetletjih 19. stoletja pa se je močno povečal tudi prirast prebivalstva. Ta je bil kot ena izmed posledic razpustitve fevdalnih razmerij povezan tudi z uvajanjem kapitalističnega produkcijskega načina in je skupaj z drobno kmečko posestjo nudil poceni delovno silo tako lokalnim veleposestvom in najemnikom delovne sile drugod po svetu.

V svetovni migracijski politiki namreč »ni dominiralo reševanje ekonomskih problemov nerazvitih emigrantskih družb, temveč zadovoljevanje potreb po delovni sili razvitih kapitalističnih družb« (Klinar po Slavec 1982: 11). Tako je kljub hektarskim donosom nad državnim povprečjem v Prekmurju ostajalo 60 % kmečkih posesti pod eksistenčnim minimumom (Čačinovič

1961: 118).

K bistvenemu izboljšanju gospodarskega položaja kmečkega prebivalstva ni prispevala nobena izmed izvedenih agrarnih reform. Nazadovanje odstotka bajtarjev, ki so ga pripisovali prvi, je v praksi bolj ali manj pomenilo propadanje njihovih kmetij zaradi prezadolženosti. V Sloveniji je bilo namreč leta 1931 zadolženih 40 % kmetov, v okraju Murska Sobota¹ je bil delež zadolženih kmetov 92 % (Čepič 1995: 28). Zaradi določbe o zakupu na podlagi zakonov o agrarni reformi pa se je propadanje še nadaljevalo. Obdelovalno zemljo (njive, travnike in pašnike) so po uredbi agrarnim interesentom dajali v štiriletni zakup za letno zakupnino, ki je znašala recimo osemkratni čisti katastrski dohodek na njive, kar je bila denarna vrednost srednjega donosa zemljišča, brez upoštevanih rednih gospodarskih stroškov. Tako je zakupnina za mnoge pomenila veliko breme (29).

Novak v razpravi o ljudski prehrani v Prekmurju uporablja delitev na

¹ Beltinci z okolico so v Dravski banovini sicer spadali v srez Dolnja Lendava.

bajtarske, proletarske kmečke družine, ki so jim v Prekmurju rekli tudi *kûčarje* na Dolinskem in *kûčard'e* na Ravenskem ter Goričkem. Iz njihovih vrst je prihajalo največ poljedelskih in drugih delavcev, saj njihove kmetijske površine niso dosegale šestih katastrskih oralov, kar je na Ravenskem in Dolinskem predstavljalo eksistenčni minimum². Skupini kmetov z manj kot šest oralov je na ravnini konec prve polovice 20. stoletja pripadalo 40 % prebivalstva. Nadalje pa je Novak kmečko prebivalstvo na ravnini razdelil še na srednje premožne kmete z več kot šest in manj kot dvajset oralov zemlje in nekaj prav bogatih posestnikov (Novak 1947:12).

»Pri obeh teh gospodarsko močnejših skupinah je tudi način pridelovanja živeža popolnejši, saj si morejo omisliti naprednejše orodje in stroje, potrebne za uspešnejše poljedelstvo; morejo rediti zadostno število vprežne živine, pri čemer uporabljajo zlasti konje, tako da pri goveji živini prizanašanje z delom stopnjuje mlečnost; morejo rediti tolikšno število prašičev, da to ne le zadostuje njihovi potrebi po maščobi in mesu, marveč jim nudi tudi možnost

2 Na Goričkem je eksistenčni minimum predstavljalo 12 oralov. Novakova razdelitev kmetov v tri skupine skupaj s posameznimi značilnostmi njihove prehrane je v uvodnem poglavju dela najprej posamezno po skupinah posplošen na celotno Prekmurje.

prodaje in tako omogoča gmotni dvig na ostalih področjih življenjskih potreb« (15).

Pri načinu gospodarjenja kmečkega prebivalstva v tem obdobju še zasledimo neko drugo logiko, ki jo velja za razmišljanje o stanju kmetijstva danes osvetliti. Kmetje so namreč od neolitika pa vse do druge svetovne vojne bolj ali manj prakticirali ekonomijo konkretnih omejenih ciljev, ekonomijo proizvodnje za uporabo, za življenjske potrebščine proizvajalcev (Sahlins 1999: 95). Aleksandra V. Čajanova je s teorijo subjektivnega ravnotežja, ki jo je postavil na podlagi dolgoletnih opazovanj ekonomskega vedenja kmečkega prebivalstva, dognal, da so odločanje o obsegu kmetijske proizvodnje, zaposlovanje izven kmetije in obseg potrošnje medsebojno povezani v okviru kmetijskega gospodarstva z glavnim ciljem maksimiziranja funkcije koristnosti. Ekonomika kmetijskega prizadevanja, pri katerem je »glavni motiv gospodarskih aktivnosti zadovoljevanje potreb članov gospodinjstva, oziroma maksimiranje lastne funkcije koristnosti namreč pomembno razlikuje od temeljne predpostavke ekonomike podjetij, ki motive gospodarskega delovanja podjetij enači s ciljem maksimiranja dobička« (Razpotnik Viskovič 2013: 28). Maksimiziranje lastne funkcije

koristnosti ali »optimiziranje svojih gospodarskih prizadevanj« (Sahlins 1999) je bila preživetvena strategija kmečkega prebivalstva, ki je tudi v našem prostoru produciralo prav tako pomembne presežke za trg. Pri tem velja spomniti tudi, da so bili glavni presežki kmetij v teh krajih dosti bolj raznoliki in z več dodane vrednosti. Jajca, kokoši in druga perjad, skuta, smetana, predvsem pa jabolka iz nekoč številnih visokodebelnih sadovnjakov so bili glavni presežki, namenjeni prodaji.

Nadaljevanje v naslednji številki...

Viri in literatura:

- Čačinovič, Rudi
1961 'Politični in socialni razvoj Prekmurja med obema vojnama.' V: *Prekmurški Slovenci v Čepič, Zdenko*
1995 *Agrarna reforma in kolonizacija v Sloveniji 1945 – 1948*. Maribor: Obzorja.
zgodovini. Bogo Grafenauer, ur. Murska Sobota: Pomurska založba.
Lazarevič, Željko
1994 **Kmečki dolgovi na slovenskem: Socialno-ekonomski vidiki zadolženosti slovenskih kmetov 1848 – 1948**. Ljubljana: Znanstveno in publicistično središče.
Novak, Vilko
1947 *Ljudska prehrana v Prekmurju*.
Razpotnik, Viskovič Nika
2013 *Vloga polkmetij v preobrazbi slovenskih območij*. Ljubljana: ZRC SAZU.
Sahlins, Marshall
1999 *Ekonomika kamene dobe*. Ljubljana: *cf

Prvič so ocenjevali aromatizirane fermentirane pijače: jurko, šmarnico, klinton

V dnevnem baru "Geza se zeza" v Beltincih je v petek, 8. decembra, potekal - lahko bi rekli - zgodovinski dogodek. Prvič po priznanju samorodnic kot amortizirane fermentirane pijače so namreč pripravili ocenjevanje tovrstnih pijač, ki so bile dolga leta pri nas prepovedane.

Na desetine večinoma ljubiteljskih "pridelovalcev" samorodnic, predvsem s severovzhoda države, je svoje pijače prineslo v Beltince, kjer so najprej naredili posebno selekcijo in izmed več kot 200 vzorcev za uradno ocenjevanje določili "le" 71 najboljših, ki so prišli v ožji izbor. Kot je povedal organizator

dogodka **Geza Farkaš**, so se dogovorili za enotno ocenjevanje vseh vrst teh domačih pijač, od šmarnice do jurke, klintona, gemaja ..., nagrade pa so podelili samo tistim, ki so dosegle število točk za zlato medaljo. In takšnih je, po oceni dveh mladih strokovnjakov **Katarine Puhana** iz Bogojine in **Doriana Gjerkeša** iz Fikšincev, bilo na prvem tovrstnem ocenjevanju deset.

Tako so prve zlate medalje na ocenjevanju domačih pijač iz samorodnic prejeli: **Branko Merklin** (Černelavci), **Jože**

Kovač (Murska Sobota), **Bela Kūzmič** (Veščica), **Alojz Černela**, **Tine Berden** (oba Filovci), **Jože Trep** (Spodnji Duplek), **Vili Krepek** (Dvorjane), **Miha Žitnik** (Starošince – Kidričevo) **Mirko Poredoš** (Ižakovci) in **Jože Kavaš** (Beltinci). "Želeli smo največji pomen nameniti kakovosti in ne kvantiteti. Zato smo izbrali le najboljše," je še povedal **Geza Farkaš**, ki je dodal, da so se udeleženci tokratnega ocenjevanja - prirostvovala je tudi prekmurska vinska kraljica **Špela Casar**, dogovorili, kako bodo prihodnje leto zadevo še poglobili, tako da bi potekal vseslovenski festival pijač iz

Podelitev priznanj domačih sort v Geza Pub-u Beltinci

samorodnic, do takrat pa naj bi nastalo tudi društvo ljubiteljev samorodnic. Stare sorte samorodnic, ki jih poznamo pri nas, so še vedno dokaj razširjene in še se širijo. Predvsem so to: šmarnica, otela, klinton, bakuš, gemaj, izabela, jurka, nekoliko manj pa delavare, herbemon in York Madeira.

Sicer pa poleg domačega jabolčnika so samorodna šmarnica in še nekatere samorodnice, nekoč bile najpogostejša pijača na kmetijah, kjer pred desetletjih ni bilo toliko sortnih in mešanih, bodisi belih ali rdečih vin. Pozneje se je to spremenilo, saj so zakonski prepovedali pridelavo šmarnice, po nekaj desetletjih pa nekoč prepovedana šmarnica spet prihaja na gostilniške pulte in v normalno prodajo oz. ponudbo. Šmarnico so namreč pred nekaj leti ponovno priznali, a ne kot vino temveč kot aromatizirano fermentirana pijača. Kljub temu so nekateri še vedno skeptiki. *“Že davno je bilo zakonsko prepovedano v naših goricah gojiti takšne in drugačne hibride. In vsem nam je znano kako dolgo je bilo potrebno plačevati posebne davke za vse vrste*

hibridov, kamor sodijo: šmarnice, klintoni, izabele, jurke..., sedaj pa se to naenkrat spet pojavi ta prepovedana pijača. To je za vse nas vinogradnike, ki proizvajamo samo žlahtno trto veliko presenečanje in tudi žalitev,” je povedal starejši vinogradnik in vinski vitez, ki je še vedno proti šmarnici v redni ponudbi. Dodal je tudi, da *“pravi”* vinogradniki nimajo nič proti, če ima kdo ob hiši par trt hibrida, da zaužije kakšen grozd, toda za vinogradnike je boleče, da to nekdo predeluje v vino in na koncu še ponuja gostom.

“Potrošniki morajo vedeti, da vsi ti hibridi, kamor sodi tudi šmarnica, vsebujejo prevelike količine metilnega alkohola, in je že majhna količina zaužitega tega alkohola zelo škodljiv, po drugi strani pa vino iz žlahtne trte vsebuje večje količine etilnega alkohola, ki v zmernih količinah zdravju ni škodljiv,” dodaja sogovornik, ki omenja podatek, da je po 2. svetovni vojni bilo pod hibridi približno petina vseh vinogradov, a so jih v celoti posekali, razen manjših brajd.

Sedaj pa se hibridi vseeno vračajo, in tako so odločili odgovorni v stroki

ter politiki. In inovativni podjetnik, pevec in humorist **Geza Farkaš**, ki si je omenjeno dovoljenje pridobil prvi že nekaj časa ponuja šmarnico, pa ne le rinfuzo, temveč tudi buteljčno in celo šmarnično penino, ki je še najbolj iskana med potrošniki. Šmarnico, kot aromatizirano fermentirano pijačo (polsuho – demisec z geografskim poreklom, methode clasique traditionnelle, 12,00 % Vol), je kot alkoholno pijačo (živilo neživilskega izvira) registrirala Uprava RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, Območni urad Murska Sobota, nosilec dejavnosti, **Geza Farkaš**, pa jo lahko proizvaja, prodaja, posreduje, skladišči, izvažata in uvažata.

S tem je šmarnica postala enakovredno živilo neživilskega izvira, tako na domačih policah kot za izvoz. Sam *“proizvajalec”* za nekatere še vedno spornega šmarničnega šampanjca, humorist **Geza Farkaš** pa je samo v svojem duhovitem slogu odvrnil, da v celi zadevi ne vidi nič spornega. Sprva je nekaj deset svojih *“šampanjcev”* naredil za prijatelje in ne za tržišče. Ker pa so potrošniki ocenili, da gre za dober izdelek, ob tem so odgovorni izdali dovoljenje, zakaj ga potrem ne bi ponudili tudi v prodajo, se sprašuje Farkaš, kajti konkurenca nikoli ne škoduje. Dodal je tudi, da v šmarnici le ni toliko metilnega alkohola, saj ga nikoli ni bolela glava, ker tudi šmarnico moramo piti v zmernih količinah ...

Sanja Šafran

KUD Štefan Kuhar Bratonci

V decembru 2017 smo člani KUD Bratonci pod vodstvom pevovodje Štefana Matka izvedli božični koncert. Na vaje smo prihajali z veseljem, polni navdušenja. Radi pojemo, saj verjamemo v izrek 'kdor poje, ostane mlad' - vsaj v srcu.

Že po običaju na sam božični dan člani moškega zbora s petjem razveselijo bolnike v murskosoboški bolnici in v

Domu starejših Rakičan. V novembru smo ženske članice po večerih pripravljale božične okraske iz ličja. Nekaj dni pred božičem smo okrasile božično drevo pred vaško cerkvijo.

Na sveti večer smo se zbrali pred cerkvijo, zapeli nekaj božičnih pesmi, nakar smo se peš z baklami odpravili k polnočnici v farno cerkev.

Z leti se članstvo v KUD manjša (stara),

vseeno pa imamo ostali člani še veliko načrtov za poživitev življenja na vasi. Zato prijazno vabimo vse tiste vaščane, ki radi sodelujejo, da se nam pridružijo. Več nas bo, prijetneje bo v naši skupnosti in lažje bomo uresničili zadane načrte.

*KUD Štefan Kuhar
Bratonci*

Skupina za samopomoč - Ljudske pevke Večernice iz Beltinec - 20 let delovanja

Skupina ljudskih pevk Beltinci deluje že od decembra 1997, torej celih 20 let. Takrat smo se v sodelovanju z Inštitutom Antona Trstenjaka in dr. Jožetom Ramovšem udeležili izobraževanja za voditelje skupin za samopomoč in kakovostno starost, ki se ga je udeležilo 30 udeležencev, med njimi iz občine Beltinci tudi Katica Tkalec, Tilka Zver, Milena Krauthaker, Miljana Kavaš, Milka Kavaš, Valentina Goršak Lovšin, Marta Ferčak in Marjana Remškar.

Skupine ljudskih pevk Večernice, Orhideja in Marija so bile organizirane decembra 1997. Vse delujejo še danes, le da je Orhideja imela vmes prekinitev.

Ljudske pevke Večernice so imele v začetku 15 članic in tri voditeljice: Katico, Tilko, Milko. Sestajali smo se vsak teden. Nekatere članice skupine so prenehale z obiskovanjem skupine zaradi bolezni in starosti, žal tudi zaradi smrti, prihajajo pa nove. Trenutno šteje skupina 8 članic, od tega sta dve voditeljici.

Članice skupine so: Tilka Zver (voditeljica), Katica Tkalec (voditeljica), Eržika Bakan, Elizabeta Vöröš, Elizabeta Tot, Marija Krauthaker, Danica Pozdrec, Anica Poredoš, Milena Makovec in njihov spremljevalec Viktor Tkalec.

Dobivajo se enkrat tedensko v ponedeljek zvečer, pozimi redno, poleti malce manj redno. Prisotne so na mnogih prireditvah v krajevni skupnosti in občini, pa tudi drugje.

Na svojih srečanjih dosti pojejo. Poleg petja rade pokramljajo o praznikih, obeležujejo pa še druge dogodke in sprotne potrebe članic. V pogovorih obravnavajo različna področja, kot so praznik velike noči, božično-novoletni prazniki in druge zanimivosti iz sveta folklorne in kulinarike. Prisotne so na prireditvah folklornega festivala, drugih turističnih prireditvah, aktivnostih ob tednu starejših in pomoč starejšim ter pri obiskih bolnikov. Rade proslavljajo obletnice rojstnih dni. Rade si pomagajo tudi v različnih stiskah in potrebah. Če je katera članica ali voditeljica bolna, ne pozabijo nanjo, ampak jo obiščejo in ji pomagajo po svojih močeh.

Veselijo jih skupna druženja vseh

Nastop Večernic v Domu Janka Škrabana 21. decembra 2017 na božični prireditvi

skupin na naših izletih in adventnih srečanjih pred božičem. V sekciji Beltinci deluje sedaj trinajst skupin, od tega sta dve iz Murske Sobotice in ena iz Bakovec.

Skupaj rade delijo lepe, pa tudi žalostne trenutke. V skupini vlada pozitivno vzdušje, tako da se rade udeležujejo skupnih srečanj. Skupaj zmorejo premagati tudi prepreke.

Zanje je skupina kraj druženja, sprejemanja, petja, pomoči in prijateljstva, zato je pomemben in kvaliteten del njihovega življenja.

Skupina ljudskih pevk Večernice je poleg svoji rednih srečanj sodelovala v teh letih še na:

srečanju ljudskih pevcev in godcev občine Beltinci in drugje, v projektu Živimo zdravo (obiskovanje delavnic in predavanj ter priprava zdravih živil),

pri folklornem festivalu ter na predstavitvi krajevnih skupnosti, pri izvedbi srečanja ob tednu starejših v okviru Krajevne skupnosti Beltinci, pri aktivnostih TD,

pri petju ob svetih mašah, na nastopu skupine pred polnočnico v beltinski cerkvi,

na predstavitvi CD-ja Večernice, na predstavitvi knjige Cilke Dimec Žerdin "Oj, hišica očetova,"

članice skupine so pomagale pri izvedbi oratorija v župniji Beltinci (priprava hrane en teden za dvesto otrok),

pomagale so tudi ob dnevu župnije Beltinci,

od odprtja Doma Janka Škrabana skupaj z župnijsko Karitas Beltinci obiščemo stanovalce ter ob veliki noči pripravimo skupno velikonočno razstavo ter obdarimo vse stanovalce, ob božiču sodelujemo na prireditvi in pogostitvi,

s svojim langašem so članice prisotne na mnogih prireditvah v okviru KS, občine in drugih društev, tudi na dobrodelni prireditvi Bolnišnice Murska Sobota, na mnogih srečanjih izven občine (Sevnica),

svoje delo smo predstavile na Kongresu zdravstvene in babiške nege Slovenije v Ljubljani, na seminarju Skrb za starejše pri DMSBZT Pomurja in na sejmu Medikal v Gornji Radgoni.

Veselimo se druženj vseh naših skupin, ki jih dvakrat letno organizira in koordinira Milka Kavaš.

Skupina ljudskih pevk pri svojem delovanju sodeluje s turističnim društvom Beltinci, KUD - Beltinci, z župnijsko Karitas Beltinci, s Krajevno organizacijo Rdečega križa Beltinci, s KK Prekmurje Beltinci in s Krajevno skupnostjo Beltinci.

Iskrena hvala voditeljicama Katici in Tilki za dvajsetletno vodenje ter vsem sedanjim in predhodnim članicam, ki s svojim delovanjem prispevate h kvaliteti življenja in bivanja v Beltincih, v občini Beltinci ter drugod, kamor vas povabijo zaradi vašega petja, dobrega

Koncert ob 20-letnici delovanja

langaša in ostale kulinarike. Hvala Miljani Zajc Kavaš, ki že 20 let vodi svojo skupino Marijo v Lipovcih. Marija je skupina molitve, pogovora, druženja in lepih medsebojni odnosov in pomoči. Hvala tudi vsem 27 voditeljicam, ki

vodijo zunanje skupine v Beltincih in okolici od enega pa vse do dvajsetega leta. Veseli smo, da se nas v skupinah za samopomoč družijo 124 udeležencev. Radi smo skupaj, si pomagamo in smo prisotni pri mnogih aktivnostih, društvenih dogodkih na področju

Karitasa, kulture, turizma, zdravega načina življenja in pri Strokovnem društvu medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Pomurja, ki nam daje svojo podporo in okrilje že 20 let.

Ljudske pevke Večernice so 6. decembra 2017 v beltinskem gradu pripravile svoj koncert, ki mu je sledilo druženje ob praznovanju dvajsetletnice delovanja. Program je povezoval Milan Zrinski, Vid Ščavnicar jih je spremljal s harmoniko. Sicer pa je njihov dolgoletni spremljevalec na harmoniki njihov član Viktor Tkalec. Druženje je minilo ob obujanju spominov članic, bivših članic in ob podpori poslušalcev, ki vidijo in cenijo njihovo petje ter vse ostale aktivnosti, ki jih s srcem in ljubeznijo nesebično podarjajo vsem nam.

Emilija Kavaš
koordinatorka skupin za samopomoč in vodja župnijske Karitas Beltinci

Dan samostojnosti in enotnosti v Dokležovju

Učenci POŠ Dokležovje so pod mentorstvom svojih učiteljev zbranim obiskovalcem pripravili nadvse bogat in zanimiv kulturni program

V našem kraju smo tudi letos pripravili slovesnost ob tem pomembnem prazniku. Rdeča nit prireditve je bila razvoj šolstva v Dokležovju, ki ima zelo bogato zgodovino, saj se je šola v kraju ohranila skozi različna zgodovinska obdobja celih 127 let (začetek 1890). Predsednika KS Dokležovje Lidija Ropoša je v svojem nagovoru poudarila: »Šola je ustanova, v kateri prvič dojamemo pomen domovine. Zasluge za to, da smo odrasli v zavedne Slovence, da smo ponosni na svoj jezik, kulturo in bogato zgodovino, lahko v

prvi vrsti pripišemo naši podružnični šoli.«

Društvo prijateljev mladine Dokležovje in Podružnična šola Dokležovje, ki sta bila organizatorja te prireditve, sta v znak spoštovanja in zahvale za bogato delo, ki so ga na področju šolstva opravili nekdanji »šolniki«, na slovesnost povabila upokojene in sedanje učitelje matične Osnovne šole Bakovci in POŠ Dokležovje. S to prireditvijo smo hoteli pokazati pomembnost za tako dolg obstoj šole v kraju, saj bi brez nje kulturno in tudi drugo življenje

počasi izumrlo. Pomembno je, da starši vpisujejo otroke v domačo šolo, saj s tem prispevajo k ohranjanju in obstoju šole.

Vodja POŠ Dokležovje ga. Metka Behek je iz šolske kronike predstavila pomembne mejnike. Učenci so s svojim nastopom na odru potrdili, da je tudi delo na tako majhni šoli lahko uspešno, kvalitetno, zlasti pa prijetno, saj so vsi kot ena družina. Odrska scena je prikazovala skozi zgodovino šolstva izredno bogat razvoj, od majhne tablice s kamenčkom do modernega računalnika. Program sta uspešno povezovala in predstavila učenca POŠ Dokležovje Martin Panker in Lara Sreš. Članice DPM Dokležovje – pevke Jesensko listje pa so s svojim pevskim nastopom dodale pridih domoljubja in tako lepo zaokrožile svečano prireditev. Slovesnosti sta se udeležila tudi ravnateljica OŠ Bakovci, Jožica Lukač, ki je z veseljem pozdravila nastopajoče in jih pohvalila za lep nastop in župan Občine Beltinci, Milan Kerman, ki je prav tako pozdravil vse zbrane in jim zaželel lepe praznike.

Predsednica DPM Marija Zver je v svojem nagovoru ob prazniku izpostavila: »Previharili smo čas,

ki ga je slovenski narod doživel vse od plebiscitarne odločitve 23. 12. in razglasitve rezultatov plebiscita 26. 12. 1990 pa vse do današnjih dni, ko smo enakopravna članica EU. Naša država je v teh 27 letih prehodila kar dolgo pot, ki je bila kronana z uspehi, vzponi in padci. Dočakali smo to, o čemer so sanjali in hrepeneli naši predniki. Čeprav sami tega niso doživali, so s svojimi pogumnimi dejanji položili trdne temelje, na katerih še vedno gradimo in ustvarjamo našo državo. Če se ozremo na prehojeno pot, v tisti burni čas, je bila razglasitev samostojnosti in neodvisnosti prav gotovo največje slavje, ki smo ga Slovenci kdaj koli doživali. Takrat smo bili tudi vsi zelo enotni, tega pa nam žal danes manjka. Prešernova Zdravljica

ni še nikoli tako mogočno zadonela kot takrat in slovenska zastava je ponosno plapolala.

Domovina je DOM, je OGNJIŠČE, je kraj in pokrajina, v kateri živimo. Prekmurci smo upravičeno lahko ponosni na naše rojake: A. Pavla, Števana Kūharja, Franca Temlina, Kūzmiča, Klekla, Novaka, Zelka in še prav posebej na našega domačina - Ivana Jeriča. Zato je prav, da o njih večkrat spregovorimo, vzamemo v roke kakšno njihovo knjigo - tudi Moje spomine I. Jeriča. Žal se premalo zavedamo, kaj so nam zapustili: neprecenljivo dediščino, na kateri danes gradimo sedanost in bodočnost. Brez preteklosti žal ni prihodnosti, kdor ne spoštuje svojih korenin, nima bodočnosti. Kamorkoli gremo, kamorkoli nas vodi

pot, vedno se radi vračamo domov, v varno zavetje doma. V njem živijo vsi naši spomini na otroštvo, odraščanje in pozneje iskanje lastne identitete, ko smo kot ptički zapustili domače gnezdo. Dragi otroci, želim vam, da v šoli osvojite čim več znanja, ki vam bo pomagalo, da zrastete v poštene, odgovorne in delovne ljudi ter aktivne državljane domovine Slovenije. Vašim staršem in učiteljem pa čim več sposobnosti, odgovornosti, potrpežljivosti in ljubezni, da vse to izpolnijo! Ljubite svoj kraj, domovino, ki je ena in edina – Slovenija!

Marija Zver
predsednica DPM Dokležovje

Sladkorna pesa v Sloveniji

Sladkorna pesa

Vir: <https://www.bodieko.si/izdelava-sladkorja-iz-sladkorne-pese>

Sladkorna pesa je korenovka, dveletna rastlina, ki jo gojimo za sladkor v prehranske namene in za krmo domačih živalih. Za pridobivanje sladkorja proizvajalci vsako leto kupujejo ogromne količine sladkorne pese.

Pridelava sladkorne pese v Sloveniji

V Sloveniji je bila vse do leta 2006 pridelava sladkorne pese pomembna panoga, nato so bile, skladno z evropsko kmetijsko politiko, uvedene kvote in pridelava v Sloveniji je bila opuščena, tovarna sladkorja v Ormožu pa je zaprla svoja vrata. Z letom 2017 so se ponovno odprle možnosti za pridelavo sladkorne pese. Leta 2017 so člani zadruga Kristal na ptujsko-ormoškem področju in v Pomurju ponovno posejali sladkorno peso na 75 hektarjih površin. Cilj leta 2018 je posejati peso na 200 hektarjih.

Čas setve, temperatura tal, sejanje, globina setve

Čas setve je od sredine marca do sredine aprila, odvisno od vremenskih razmer. Ugodna temperatura tal za kalitev je 8-12 °C, najnižja pa 4 °C. Sejemo na medvrstno razdaljo 45 cm, v vrsti, seme od semena je 11,6 – 20 cm. Globina setve je 2-3 cm, hitrost setve pa 4-5 km/h.

Bolezni, ki prizadenejo sladkorno peso

Bolezni na listju so siva listna pegavost, pesna rja in različni virusi. Bolezni korenov so vlažna gniloba korenov, bradatost korenov pese, črna gniloba.

Dejavniki, ki negativno vplivajo na vsebnost sladkorja

Mednje štejemo prepozno setev, ovirano rast zaradi suše, preveč dežja in bolezni, previsoke nočne temperature v mesecu avgustu in septembru, prevelika količina padavin v oktobru, previsoka založenost tal z dušikom.

Poraba sladkorja

Sladkor je pomemben del človekove prehrane, saj je zaradi sladkorja hrana bolj okusna, hkrati pa daje telesu več energije. Sladkor za žitaricami

in rastlinskimi olji zagotavlja največ kilokalorij na osebo na dan. Poraba sladkorja se je dvignila, človek ga porabi kar 24 kg na leto.

Cena sladkorja

Cena sladkorja je 36 EUR za tona pri 16 % vrednosti sladkorja.

Zakaj se mora sladkorna pesa vrniti na slovenska polja?

Imamo ugodne razmere za njeno pridelavo, predelava pese pa lahko omogoči komplementarno dopolnitev pridelovalnega sistema živinorejskih kmetij. Omogočimo lahko povečanje prihodkov velikega števila kmetijskih gospodarstev v Sloveniji.

Viri:

<http://www.lorum.si/zbirka-clankov/323-sladkorna-pesa>

<https://krog.sta.si/2416914/slovenski-pridelovalci-sladkorne-pese-pricakujejo-dober-pridelek>

http://www.sladkornapesa.si/dmdocuments/Agronomski_pomen.pdf

<https://sl.wikipedia.org/wiki/Sladkor>

http://www.kgzs.si/Portals/0/Strokovna%20gradiva/Tehnologija%20pridelovanja%20sladkorne%20pese%202017%2013_03_17.pdf

Društvo prijateljev agrarne ekonomike
Katja Marič

Izlet v predbožični Zagreb

V soboto, 16. 12. 2017, je turistično društvo LIPA organiziralo izlet v predbožični Varaždin in Zagreb.

V jutranjih urah smo se v organizaciji turistične agencije Klas odpravili proti mejnemu prehodu Petišovci in od tam nadaljevali pot do Varaždina. Tam smo si ob vodenju ogledali staro mestno jedro, zgradbe iz časa rokokoja, baroka, klasicizma ter najstarejšo mestno hišo v Evropi. Ogledali smo si tudi predbožične stojnice in se malo okrepčali. Nato smo se z avtobusom odpravili proti Zagrebu, kjer nas je pričakala lokalna vodička, ki nas je popeljala po samem mestnem jedru. Ogledali smo si Trg Bana Jelačića, Donji in Gornji grad, katedralo, parlament, cerkev sv. Marka, mestni stolp in vzpenjačo. Na koncu smo imeli še nekaj časa, da smo se sprehodili med mnogimi stojnicami, ki

Bilo je lepo, poučno, nepozabno

so se razprostirale po trgih Zagreba. V večernih urah smo se polni lepih vtisov vrnili domov.

Gordana Sobočan

Božična pesem bratonskih pevcev in mladih prostovoljcev v Splošni bolnišnici Murska Sobota

Prav posebno obliko prostovoljstva izvajajo že devetnajsto leto pevci in člani Turističnega društva Bratonci, ki že 19 let zapored prihajajo na oddelke, med bolnike, pridružijo se jim tudi mladi prostovoljci, ki z božičnimi pesmimi polepšajo Božične praznike, ki jih bolniki morajo preživeti v bolnišnici in ne v krogu svoje družine.

Ideja se je porodila Geni Virag, upokojeni medicinski sestri, ki je na področju prostovoljstva deluje že vrsto let. Tako vedno na sam Božič že tradicionalno, z bratonskimi pevci in Turističnim društvom Bratonci

pripravi darila za bolnike in vse zaposlene, ki so ta dan ob bolniških posteljah ter organizira praznično petje božičnih pesmi. Že tretje leto so se jim pridružili še mladi glasbeniki in mlade prostovoljke, ki so bolnikom delile darila, na ta način so zaželeli vesel Božič in so skupaj s pevci delili srečo, veselje in prinašali čarobnost božiča med bolnike. Spremljal jih je Božiček Andrej Virag, ki je vsakemu bolniku voščil vesel Božič. Vsak bolnik in vsak zaposleni v bolnišnici je obdarovan z darilom, ki jih ga. Gena skrbno pripravi s pomočjo donacije in prostovoljnih prispevkov tako delovnih organizacij kot posameznikov. Ker je sama svetnica v Občinskem svetu Občine Beltinci, so ji tokrat donirali tudi njeni kolegi svetniki. Božična pesem je spet zadonela po vseh oddelkih naše bolnišnice in bolniki ter tudi njihovi svojci so jim ganjeno prisluhnili. Posebej se ti trenutki dotaknejo bolnikov, ki so priklenjeni na bolniške postelje.

Posebej pristrčno je tudi na porodnem oddelku, kjer mamice pripeljejo s seboj svoje novorojenčke, pevci pa jim

zapojejo božične pesmi, o Jezuščku, rojenem v Betlehemu.

Vedno se jim pridružimo tudi predstavniki vodstva bolnišnice, ki ta dan preživimo ob bolniških posteljah. Občutki in utrinki so zares božični! Bratonski pevci, mladi prostovoljci in gospa Gena božični popoldan namesto svojim družinam podarijo našim bolnikom. Verjamem pa, da ko vidijo veselje, radost in solze v očeh trpečih ljudi, bolnikov, ki so jih osrečili, je vse poplačano.

In ne nazadnje je ravno to; osrečevati ljudi, smisel in sporočilo Božiča.

Vsem nam zaposlenim v Splošni bolnišnici Murska Sobota pa je njihovo plemenito dejanje vzor in vzgled, da ob vsej strokovni skrbi za bolnika ne pozabimo na človečnost, toplino in prijaznost do bolnikov.

Metka Lipič Baligač

dipl. m. s., mag. zdr. nege

**Pomočnica direktorja za področje ZN
v Splošni bolnišnici Murska Sobota**

V kapelici Povišanja Sv. Križa v bolnišnici zapel Moški pevski zbor iz Lipovec

V nedeljo, 11. 2. 2018, na praznik Lurške Marije, ko praznujemo svetovni dan bolnikov, je bila maša tudi v kapelici Povišanja Sv. križa v Splošni bolnišnici Murska Sobota. Vodil jo je bolnišnični kaplan gospod Andrej Lažeta. Mašo so z zares ubranim petjem obogatili pevci Moškega zbora iz Lipovec pod vodstvom Gorazda Tivadarja. Pobudo je dal Jožef Tivadar, ustanovitelj zbora. Maša je bila del tridnevnice, kot priprave na praznovanje svetovnega dneva bolnikov, udeležili pa smo se

je tako bolniki kot tudi zaposleni iz bolnišnice.

Zborovodji Gorazdu Tivadarju in pevcem Moškega pevskega zbora Lipovci se za sodelovanje in ubrano petje iskreno zahvaljujemo.

V imenu vodstva Splošne bolnišnice Murska Sobota,

Metka Lipič Baligač
dipl. m. s., mag. zdr. nege

Gledališki predstavi v Lipovcih

V vaškem domu Lipovci je 8. februarja 2017, na slovenski kulturni praznik, bilo zelo živahno. Ob 30-letnici organiziranega delovanja KUD Lipovci (društvo je bilo ustanovljeno 6. februarja 1988) smo v sodelovanju s KS Lipovci organizirali gostovanje dveh gledaliških skupin iz Porabja, in sicer je skupina Nindrik-indrik prikazala igro z naslovom *Miss Porabja*, skupina Malo gledališče Duo Fodor pa igro z naslovom *Ta gora pa ta dola (Gor in dol)*.

Igralci s svojim bogatim besednim zakladom, z lepo in s pravilno izgovorjavo, z ustreznimi frazami, z žlahtnim humorjem ohranjajo porabsko slovensko narečje tudi za mlajši rod. Tudi obiskovalci v Lipovcih smo uživali v situacijski komiki, še posebej pa v bogatem besedju, ki smo

Igralci skupine Nindrik-indrik na odru v Lipovcih

ga nekoč poznali, pa ga danes, žal, več ne uporabljamo.

V premoru med obema predstavama so domači recitatorji Franc Cigan Caki,

Alojz Sraka in Marko Rengeo brali dela Prešerna, Cankarja in svoje avtorske pesmi.

Cvetka Rengeo

Zapisnik letnega zbora članov Kluba ljubiteljev stare kmetijske in ostale tehnike Pomurja

Redni letni zbor članstva smo opravili 9. 2. 2018 v prostorih Srednje biotehniške šole v Rakičanu.

V delovno predsedstvo so bili predlagani Štefan Smodiš - predsednik, Jožica Horvat - članica in Lizika Zadravec - zapisničarka. Za overovatelja zapisnika

sta bila izvoljena Ladislav Horvat in Štefan Smej.

Najprej je podal poročilo o delu predsednik kluba Ivan Zadravec, sledilo je poročilo blagajnika.

Po podanih poročilih je sledila razprava, v kateri so pohvalili delovanje kluba,

saj so z minimalnimi stroški opravili veliko dela in vse zadane naloge realizirali.

Avgust Farkaš, predsednik Društva Dimek Beltinci se je zahvalil za dolgoletno sodelovanje našega kluba na rallyju, ki ga že šestnajst let pripravlja

Utrinek iz zбора članov Kluba ljubiteljev stare kmetijske in ostale tehnike Pomurja

njihovo društvo. Obe društvi imata isti cilj, ohranjanje materialne dediščine zanamcem. Iz njihovega društva je po Sloveniji zraslo 14 društev, veliko jih je tudi v tujini, zato so ponosni na svoje delovanje, kakor tudi na dobro sodelovanje z drugimi društvi. Zaželel nam je dobro delo vnaprej.

K besedi se je prijavil Mišo Perkič, dolgoletni simpatizer našega kluba in podpredsednik Zveze starodobnih vozil Slovenije. Pohvalil je naše delovanje in skrb za ohranitev starodobne kmetijske in druge tehnike, saj se zaveda, da je ohranjanje le- te ne samo drago, ampak zelo dragoceno za naše zanamce. Pohvalil je odločitev za včlanitev v Zvezo starodobnih vozil Slovenije in predstavil njihovo delovanje ter prednosti članstva. Predstavil je

tudi program in nam koledar letnih prireditev in dogodkov predal tudi v tiskani obliki. Med dogodki je za naše področje seveda najpomembnejša predstavitev na Mednarodnem kmetijskem sejmu v Gornji Radgoni, kjer se na velikem razstavnem prostoru predstavljajo vsa stara vozila in kamor so vsako leto povabljeni tudi člani našega kluba.

V njihovi zvezi skrbijo za pridobivanje znanja za vsa restavratorska dela na starih vozilih in certifikate le-teh. V svoje vrste želijo sprejeti čim več mladih ljudi, da bi lahko svoje znanje prenašali na mlajše. Povedal je še, da bodo po predvidevanjih ta naša starodobna vozila prešla pod Unescovo zaščito, kar bo seveda velika pridobitev. Nenazadnje pa so vsa ta srečanja in

druženja pomembna tudi s socialnega vidika. Zaključil je z besedami: »Sledite svojim ciljem še naprej in ohranjajte to dediščino.«

V razpravi je sodeloval tudi g. Kolarič, predstavnik Društva Jochan Janez Puch, ki je izrazil zadovoljstvo nad sodelovanjem z nami in kot problematično izpostavil pomanjkanje pisnih gradiv, s katerimi bi lažje dokazovali delo pri ohranjanju te dediščine.

Zbora so se udeležili tudi predstavniki Steyer kluba iz Koga, ki prav tako ohranjajo staro materialno kulturno dediščino. Povabili so nas na vse njihove prireditve v letu 2018.

Lizika Zadravec, predstavnica KUD Beltinci in KS Beltinci se je zahvalila za sodelovanje na Mednarodnem folklornem festivalu Beltinci in izrazila željo po nadaljnjem sodelovanju.

Klub ljubiteljev stare kmetijske in ostale tehnike Pomurja je na letnem zboru članov dne 9. 2. 2018 za podpredsednika kluba potrdil Stanka Sršo.

V nadaljevanju smo soglasno sprejeli program dela in na finančni plan, Štefan Smodiš pa je predstavil svojo vizijo sodelovanja in izpostavil, da bo v letu 2018 Srednja biotehniška šola praznovala 80 let delovanja, zato nas že sedaj prosi za sodelovanje.

Lizika Zadravec

V društvu upokojencev zaključili turnir kartanja v šnopsu 2017/2018

Turnir kartanja v šnopsu je v društvu potekal od novembra 2017 do februarja 2018. Organizacijo turnirja in zapisnike rezultatov vodiva Štefan Perša in Jože Šömen. Zaradi odsotnosti Jožeta (bolezen) je pomagal Franc Mlinarič.

Način igranja in pravila se niso spremenila. Pred turnirjem se dogovorimo za lokacije, kjer bo kartanje potekalo, določimo datum in damo objavo na interni kanal K3 10 (14 dni pred srečanjem). Štefan se dogovori za organizacijo izvedbe in malico z gostincem, Jože pripravi zapisnike, tabele in uvrstitve po srečanjih.

Po prvem kolu, ko igrajo vsak z vsakim

v posamezni skupini, se 8 najboljših (po 2 iz vsake skupine) uvrsti v finale. Po odigranih partijah na 2 dobljeni igri igralci dobijo točke od 1 do 8 za zmagovalca srečanja. Največ možnosti za zmagovalca turnirja ima igralec, ki se udeleži vseh štirih srečanj, seveda če se vedno uvrsti v finale. Tako se turnirja udeležujejo isti igralci, posamezniki pridejo le na eno ali dve srečanju. Zelo smo zadovoljni, da se kartanja udeležujejo tudi ženske članice, ki s svojo prisotnostjo popestrijo moško družbo in dosejajo tudi dobre rezultate.

Rezultati posameznih srečanj:

LIPOVCI, »Gostilna Vrtnica«, 16. 11. 2017:

1. Ciril Gregorec
2. Milan Murat
3. Ivan Žalig

LIPA, Vaško gasilski dom, 14. 12. 2017:

1. Franc Škerlak
2. Franc Horvat
3. Martina Ropoša

DOKLEŽOVJE, »Okrepčevalnica Štaus«, 11. 1. 2018:

1. Ivan Žalig
2. Janez Sraka
3. Franc Mlinarič

IŽAKOVCI, »Bar pri Ančki«, 1. 2. 2018:

1. Ivan Žalig
2. Franc Škerlak
3. Slavko Antolin

Ostali rezultati so razvidni iz priložene tabele.

Zmagovalci turnirja in dobitniki pokalov:

1. mesto:
Ivan Žalig (Ižakovci), 22 točk
  2. mesto:
Franc Škerlak (Lipovci), 19 točk
  3. mesto:
Janez Sraka (Dokležovje), 17 točk
- Uvrstitve od 4. do 10. mesta:
Ciril Gregorec, Slavko Antolin, Milan Murat, Franc Horvat, Franc Mlinarič, Martina Ropoša, Feliks Hladen

Finalisti in dobitniki pokalov:

Žalig Ivan 1. mesto, Škerlak Franc 2. mesto in Sraka Janez 3. mesto

Jože Šömen

Vsak ga potrebuje.

Nič ne stane, umiri živčni sistem, zviša nivo hormona sreče in včasih pove več kot 1000 besed.

S krepitvijo pozitivnega odnosa do sebe in drugih krepimo duševno zdravje. Zato podari **OBJEM!**

OBJEMI ME.
DANES. JUTRI.
VSAK DAN.

NIJZ

Nacionalni inštitut
za javno zdravje

Zimska liga v malem nogometu za pokal občine Beltinci 2018

Športna zveza Beltinci je ob svoji 20-letnici organizirala športno prireditev Zimska liga v malem nogometu za pokal občine Beltinci. Prireditev je potekala v veliki telovadnici OŠ Beltinci.

Prvi del športne prireditve se je odvijal v nedeljo, 7. 1. 2018. Nogometno znanje in veščine so dopoldan prikazali šolarji, ki so branili barve svoje krajevne skupnosti, popoldan pa veterani (nad 37 let).

V kategoriji šolarji je nastopilo sedem ekip KS občine Beltinci, ki so bile razdeljene v dve skupini. V finale sta se uvrstili ekipi KS Lipa in KS Bratonci. Zmagali so mladi nogometaši KS Lipa, Bratonci so bili drugi, tretji so bili Beltinci, četrti pa Gančani.

Za zmagovalno ekipo KS Lipa so igrali:

Veterani – Zimska liga 2018

*Otroci KS občine Beltinci
– Zimska liga 2018*

David Sabo, Marko Bukovec, Matej Bukovec, Niko Zver, Mitja Žalig, Niko Kasalo, Matevž Kramar, Luka Jerebic, Luka Sabo, Urška Tkalec in Sven Marič. Trener je bil Cveto Antolin.

Popoldne so se pomerili veterani, stari nad 37 let. Sodelovalo je 8 ekip. Po razburljivem finalu je zmagala ekipa Torcida Lakoš, drugi so bili Beltinci, tretje Dokležovje, četrti pa Gančani.

Pokale in nagrade je ekipam podelil predsednik Športne zveze Beltinci Andrej Pozdrec.

***Predsednik ŠZ Beltinci
Andrej Pozdrec***

KS Dokležovje obranilo naslov – Zimska liga 2018

V nedeljo, 14. 1. 2018, se je odvil drugi del nogometnega turnirja Zimska liga 2018, kjer so nastopili člani nogometnih ekip vseh KS Beltinci. V finale sta se uvrstili ekipi KS Dokležovje in KS Gančani. Po razburljivi tekmi je zmagala KS Dokležovje z rezultatom 3:2. Za tretje mesto sta se pomerili ekipi KS Beltinci in KS Bratonci. Zmagala je ekipa KS Beltinci z rezultatom 5:0.

Zmagovalna ekipa KS Dokležovje je nastopila v naslednji postavi:

Rajko Ropoša, Rok Ropoša, Borut Ropoša, David Balažic, Jure Gregor, Aljoša Jerič in Luka Lukač. Ekipo KS Dokležovje je vodil trener Matej Zver.

V revijalni tekmi ŠZ Beltinci proti politikom občine Beltinci je po razburljivi in zanimivi tekmi zmagala ekipa ŠZ Beltinci z rezultatom 4:3. Za

*Člani KS občine Beltinci
– Zimska liga 2018*

*Športna zveza :
Politiki – Zimska liga 2018*

Športno zvezo so igrali: Aleš Kerec, Jožef Grah, Matjaž Gjerek, Janez Žižek, Franc Erjavec, Andrej Pozdrec, Jože Krauthaker in Ivan Tkalec. Predstavniki ekipe je bil Andrej Tot, trener Jože Nemeč. Za politike so igrali: Roman Pozdrec, Dušan Kolman, Janez Breznik, Janez Dugar, Igor Bakan, Boštjan Zver, Bojan Žerdin, Andrej Kociper in Roman Činč. Predstavniki ekipe je bil Mirko Sraka, trener pa Milan Kerman.

Pokale in nagrade sta ekipam podelila župan Občine Beltinci Milan Kerman in predsednik ŠZ Beltinci Andrej Pozdrec.

***Predsednik ŠZ Beltinci
Andrej Pozdrec***

Čas je za domačo juho in enolončnice

Prehranjevati se zdravo pomeni skrbno izbrati živila ter jih prav tako skrbno in na zdrav način pripraviti. Juhe in enolončnice lahko združijo eno in drugo ter imajo številne prednosti. Na naših mizah naj prevladujejo preproste jedi s čim več zelenjave. Naj ne mine dan brez juhe. Juha nas v zimskem času pogreje, zagotovi tekočino in druge snovi (odvisno od vrste juhe). Dokazano je, da uživanje juhe zmanjša vnos kalorij za 20%. Juha nas namreč nasiti, predvsem na račun tekočine in zelenjave, ki imata malo kalorij in tako prispeva k uravnavanju telesne teže. Bistre mesno-zelenjavne juhe so odlične tudi pri premagovanju prehlada. Obvezno jim pri pripravi dodajmo čebulo in česen. Štejejo seveda samo juhe, pripravljene iz naravnih živil (zelenjava, meso....). Nikakor jih ni možno nadomestiti z juhami iz vrečke ali kocke.

Pri skrbni izbiri bo enolončnica vsebovala zelenjavo, meso ali zamenjave ter žita oziroma žitne izdelke ali krompir. Ne smemo pozabiti začimb, ki enolončnicam dajo piko na i. Z dobro izbiro začimb in zelišč lahko zmanjšamo količino dodane soli, kar je še kako pomembno v zdravi prehrani. Če enolončnici dodamo kos polnovrednega kruha, dobimo kompletno kosilo. Enolončnico lahko pripravimo vnaprej. To je še posebej praktično, če ob delavnikih člani družine prihajajo domov ob različnih urah. Ker jih lahko pogrevamo, so dobre tudi

drugi dan. S pripravo jedi v enem loncu varčujemo tudi z energijo. Enolončnico ponudimo v posodi, v kateri se je kuhala.

Mineštra z zelenjavo in čičeriko

45 dag mešane zelenjave (lahko zamrznjena)
1 manjši korenček
25 dag kuhane čičerike (12,5 dag suhe)
2 žlici olja
popper v zrnu, lovorov list, sol
peteršilj ali drobnjak

Korenček fino naribamo in nekaj trenutkov pražimo na olju. Dolijemo vodo, dodamo začimbe in zavremo. Dodamo zamrznjeno zelenjavo in kuhamo pokrito. Ko je zelenjava kuhana, dodamo čičeriko, prevremo, obilno potresemo s seseklanim peteršiljem ali drobnjakom ter postrežemo.

Namig: Na olju popražen nariban korenček podari jedi lepo barvo in okus.

Postna pekoča enolončnica

25 dag ješprenja
20 dag korenčka
25 dag fižola

1 rdeča čebula
3 stroka česna
30 dag gob (šampinjoni, šitaki, gobani....)
2 žlici pekočega ajvarja
4 žlice olja
lovorov list, timijan, rožmarin, origano
1 - feferona (po želji)
sol, poper

Fižol namakamo čez noč in skuhamo. Na dveh žlicah olja dušimo sesekljano čebulo, česen in na kolobarje narezan korenček. Dodamo ješprenj, ki smo ga namakali 2-3 ure ter prilijemo vodo ali zelenjavno juho (približno 1 liter). Ko je ješprenj napol kuhan, blago solimo in dodamo začimbe. Na preostalih dveh žlicah popečemo na lističe narezane gobe. Rahlo jih solimo in popramo. Pečene gobe skupaj s kuhanim fižolom in ajvarjem dodamo enolončnici. Premešamo in zavremo. Jed mora biti gosta. Zavremo in postrežemo z domačim rženim kruhom.

Nasvet: Če jed uživajo otroci, feferone opustimo.

*prim.mag. Branislava Belović,
dr.med.*

Desetletnica Doma Janka Škrabana Beltinci

Dom starostnikov Janka Škrabana v Beltincih - dom katoliške cerkve - je po številu stanovalcev eden najmanjših v Pomurju.

V tedniku Družina smo lahko prebrali, da se sedanji vsestransko delavni beltinski župnik Alojz Benkovič spominja tudi Janka Škrabana, ki je bil v kraju župnik več kot 40 let. V Beltincih je zgradil hišo za upokojene duhovnike, ki je bila zametek doma za starejše občane.

Znano je, da ima največ organizacijskih zaslug za izgradnjo doma prav župnik Alojz Benkovič. Po manj kot enem letu gradnje so dom v navzočnosti soboškega škofa dr. Marjana Turnška 3.

2. 2008 predali svojemu namenu.

Je eden najlepših domov v Pomurju, ki opravlja različne dejavnosti v korist stanovalcev, ki so s storitvami in programom večinoma zadovoljni.

Dom vodi teologinja Blanka Ambruž.

Stanovalcem doma posvečam šaljivo pesmico.

O besedilu te pesmi je večkrat razpravljala domska literarna skupina in upravi doma predlagala, naj postane pesem domska himna.

Med petjem ljudskih pesmi dela Petrine gibalno pevske skupine

TUKAJ SMO DOMA

*Prišli z domačih smo logov
pod beltinski krov.
Zdravi, bolni in šegavi.*

*Vsi smo družba fina.
Nihče ni star, smo le starejši.
Da nam je lepo, vodstvo, zdravniki
in mladenke poskrbijo.
Tu se pogosto smejimo, da še na
bolezen pozabimo.*

*Radi poprimemo za različno delo,
da bi nas še bolj okrepilo.
Veseli smo obiskov, še posebej pa
otroških vriskov.*

*Radi pojemo, se igramo, plešemo,
tekmujemo in se naokoli sprehajamo.
Vsak ima koga, ki stoji mu ob strani in
na njegovo ramo svojo glavo
še nasloni.*

*Spominjamo se mladih let, ko življenje
bilo je en sam prelepi cvet.
Cvet še ni ovenel. Krasi ga vsak naš dom
in vsak balkon je spomladi,
poleti in jeseni cvetja poln.*

*Tukaj smo doma.
Vsi, od bolnega do zdravega.*

Tone Štefanec

Mickinih osem križev

*Ni zime, dokler ne pade slana,
ni pomladi, dokler ne posije sonce,
ni veselja, dokler si ga s kom ne deliš.*

Vsi, ki smo se v mesecu januarju zbrali, da bi naši dragi Micki voščili za njenih častitljivih osemdeset let, smo bili presrečni, da smo lahko bili del njene družine prijateljev. Čeprav je povsod okrog nas neskončno bogastvo, nam to nič ne pomeni, če ga ne moremo deliti s prijatelji, z vsemi, ki jih imamo radi. V sebi tako začutimo zakladnico preprostega in dragocenega bogastva, ki se množi in deli samo v prijateljskem krogu. In ob tej priložnosti smo vsi skupaj prehodili to pot, katere osrednja oseba je bila naša slavljena Mica. Skupaj z nami so se zbrali vsi njeni najbližji – otroci, vnuki z družinami in sestra Marta.

Naša Mica se je rodila v Horvatovi družini 6. januarja 1938. Člani DPM in pevke Jesensko listje, kjer je naša Mica nepogrešljiva, smo ji pripravili krajši kulturni program in se skozi njene življenjske postaje dotaknili njenega dela.

Med drugim je bilo povedano tudi: *Micka, pogumno ste si nadeli svoj osmi križ in nosite ga dostojanstveno, kot vseh sedem prejšnjih. Pravijo, da mora vsak nositi svoj križ, ker ga najbolj pozna. Toda vam je bilo dano in usojeno, da so vam križe pomagali nositi vsi, ki ste jih imeli neizmerni radi: najprej vaši starši, sestra, striček Ivan Jerič (pri njem ste prebili najnežnejša otroška leta), vaše tete in kasneje seveda vaša družina. To je bil mož Jožek, otroci - sin Jože in Andrej ter hčerka Judita - vnuki Damir, Matija, David in Andreja, pred kratkim pa ste postali še prababica. Z modrostjo in bogatimi življenjskimi izkušnjami ste znali povezovati ljudi tako v službi kot doma. V zasluženem pokoju, ki ga uživete z zvrhano žlico, povezuje članke v našem društvu in delite svoje bogato znanje tudi vsem nam. Za vse to smo vam iz srca hvaležni. Poleg lepega glasu so vam rojenice v zibelko položile tudi dar do lepe pisane besede. Zato v dolgih nočeh, ko ne morete spati, izlijete svoja čustva na papir in tako nastajajo pesmi. Ena takšnih je postala himna našega društva in z njo smo prepoznavni daleč naokrog.*

*Rada odin kre stare Mure,
ge vrbe z vodouf se spogledujejo,
kre šume srne se rade pasejo,
Na travnikaj ivanjščice cvetejo.....*

Toda zadnja leta nič kaj dosti ne hodite kre Mure, rajši se grejete v topli vodi lendavskih toplic... Prav gotovo bo tudi o tem nastala kakšna pesem... Seveda pa brez vašega spretnega sukanja ob štedilniku in pečici ne bi bili deležni dobrot, ki so res nekaj imenitnega, saj ste nas vedno znova presenetili z njimi. Povedati moram tudi, da se vas spominjam kot izredne mojstrice v šivanju, saj ste mi ukrojili čudovite obleke.

Mislím, da to moje mnenje delijo vsi, ki ste jih «oblekli» v svoje unikatne modele. Tudi v društvu smo bili deležni vaše pomoči, ko ste nam za naše nastope v projektu "Kak je in da fajn bilo" sešili veliko nepogrešljivih rekvizitov.

Mislím, da so vam rojenice v zibelko položile vse tisto, kar dela človeka dobrega, poštenega, plemenitega, odgovornega, delovnega .... Zato, draga naša Mica, vam tudi pri sprejemanju naslednjih križev želimo veliko zdravja, humorja in druženja z vsemi, ki jih imate radi.

Tisto popoldne je vsem nam zbranim sijalo sonce, saj smo drug drugemu polepšali dan in obudili prečudovite trenutke našega skupnega druženja. S kozarci rujne kapljice smo nazdravili in vsi skupaj zapeli.

Mica, še na mnoga zdrava in uspešna leta vam želimo vsi člani našega društva!

Marija Zver
Predsednica DPM Dokležovje

Kako so hranili otroke (5)

Družinska kmečka Ūlenova gostilna v Beltincih. Kako so pri njih prehranjevali otroke ?

Dr. Vilko Novak o prehranjevanju otrok med drugim piše: »Na prehrano dojenčka misli kmečka mati že med nosečnostjo, ko uravnava svojo prehrano s posebno skrbjo za razvijajoči se plod svojega telesa. V splošnem se drže noseče ženske načela, da morajo otroci jesti vse vprek, vendar se izogibajo težkih jedi, na primer fižola.

Nekoč prvega ženinega mleka po rojstvu otroku niso dali piti. V vasi so bili taki moški, ki so ga hodili sesati, delali pa so iz njega tudi zdravilno maslo.

Če pa mati ni dobila takoj po porodu mleka, je prišla otroka nadajat kaka doječa sorodnica ali znanka. Danes babice napoje otroka s kamiličnim čajem.«

Novak nadalje piše, da so matere na mleko namigovala že pred poroko, ko je ponujal pozvačin iz svoje bučke vino,

češ: "Poskusite, da boste videli, kakšno mleko ima naša snaha," ali pa drugače: "Pijte, da bo snaha več mleka imela." Če pa je snaha jokala, ko je šla od doma k poroki, je pozvačin kričal: "Naj joče, saj bo imela več mleka!"

Deite je cecalo (sesalo) največ do enega leta starosti.

Če otrok ni maral sesati, so ga tolažili, ko je jokal in so mu dali za sesanje v krpo zavit sladkor ali bel kruh.

Kadar je otrok slabo spal, so mu skuhal makove izžice, na primer v Števanovcih v Porabju, in mu jih dali z žlico piti.

Novak tudi piše: »Prava hrana, ki jo otrok dobi za materinim mlekom, je kravje mleko, nato pa kruh, najprej navadno bel, namočen v mleku. Pozneje žuli tudi črnega, ko pa dobiva zobe, pa žuli skorjo. Čim je otrok večji, mu dajo vsaj žlico vsake jedi, da se je privadi.«

Po Novaku je bila pri prehranjevanju otrok zlasti občutna razlika med premožnejšimi in proletarskimi družinami. Ko je mati otroka odstavila, je dobil v revnejši družini redko dovolj mleka, slabša je bila tudi druga hrana. Sicer pa so revnejši starši nasploh manj pazili na prehranjevanje otrok.

Starejši otroci so jedli na klopeh, odrasli pa pri mizi, večinoma v sobi. Pri jedi so se zbrali vsi člani družine. Vsak je imel pri jedi svoj stalen prostor.

Gospodinja ali katera druga članica družine, h kateri so se prištevale tudi služeečke deklet, so običajno hrano nosile na mizo. Katoličani so pred jedjo še molili. Zlasti če je bil pri mizi gost, so še rekli: »Boug žegnaj!«

Prišleku so ponavadi ponudili pijačo. Če so prišli gostje ali sorodniki, so

jih ponavadi tricali, naj jejo ali naj si zemejo, naj bojo kak doma.

V Košičevem času so še vsi zajemali hrano iz skupne sklede, le gospodar je dobil za meso na mizo lesen krožnik, da je meso razdelil vsem članom družine. Pred desetletji je bilo zlasti na Goričkem še v navadi, da so nekatere jedi stalno zajemali iz skupne sklede.

Na polju pa so vedno zajemali le iz sklede.

Sicer pa je imel doma vsak svoj krožnik in svojo žlico, pili pa so iz skupnega kozarca.

Ponekod je gospodar pri mizi odrezal vsakemu kos kruha. Kruh so ponekod drobili tudi v jed.

Z rokami so segali po pogačah. V rokah so držali tudi suho meso, kumare, zlasti pa vse surove jedi.

Pri hranjenju so se dostojno obnašali, sicer so jih drugi obsojali.

Vraža pravi, da niso smeli jesti na vrtu, ker bi ga tedaj krti razkopali. Tudi pri vodnjaku naj ne bi jedli, ker bi se iz drobtin, ki bi padale vanj, delali črvi.

Naj končam ta podlistek z besedami dr. Vilka Novaka: » Prekmurski Slovenec je pri jedi vobče zelo skromen, si ne prebera.« Enako poudarjajo vsi literarni viri o prekmurski prehrani: Košič, Bellosica, Sinkovich, toda so tudi »dobri delavci in dobri jedci«, kot jih imenuje Košič. Radi označujejo človeka, da je »dober jedec, dober pivec«. Če kdo slabo je, ga zbadajo: "Kak pri deli, tak pri jeli," s čimer poudarjajo, da mora dober delavec tudi pri jedi pokazati, da se je pri delu izčrpal.

Tone Štefanec

Ljudski nemiri na območju Beltincev v prevratnem obdobju 1918-1919 (1. del)

Prevratno obdobje po prvi svetovni vojni je bilo za Madžarsko in Prekmurje čas velikih družbenopolitičnih pretresov. Za Madžarsko je bilo to obdobje še posebej boleče in pretresljivo, saj je iz vojne izšla kot poraženka. Poleg tega pa je bila obkrožena s sovražno nastrojenimi sosedi, ki so naravnost tekmovala v zasedanju madžarskega

ozemlja in tako resno ogrožale integriteto same države. Navzlic temu so te novonastale države imele še podporo antante, kar pa Madžarska seveda ni imela. Že pred koncem vojne je zaradi vse bolj neznosnih razmer in vse večjega nasprotovanja vojni izbruhnila aster revolucija, ki je naredila konec monarhični ureditvi države.

Kmalu zatem so razglasili Madžarsko demokratično republiko, Mihály Károlyija pa določili kot ministrskega predsednika. Károlyi je ravno v demokratičnem parlamentarnem sistemu videl rešitev in je državo pred totalnim razkosanjem hotel rešiti z vrsto zavezništev z Zahodom. Vendar so mu vsa prizadevanja

spodletela, v državi pa je spet naraščalo nezadovoljstvo nad počasno izvedbo reform in nad nesposobnostjo vlade pri zavarovanju svojih mej.¹

Madžarski je bilo v interesu obdržati Prekmurje pod svojim okriljem. Zavedala se je, da bo Slovensko krajino najlažje obdržala v okviru Madžarske, če ji ponudi avtonomijo. Zato je s pomočjo dr. Bele Obála prekmurkim Slovencem obljubljala samoupravo v obliki »Mürske županije« (Murávmegye). Zagotavljali so, da bodo v okviru te županije prekmurški Slovenci imeli kulturno avtonomijo in pravico rabe maternega jezika v šolah in po uradih. Obála so pri širjenju omenjene ideje podpirali v glavnem *madžaroni* in Madžari sami. Vse, kar je še potreboval, je bila obljuba slovenske javnosti, da ne bo za odcepitev Prekmurja od *vogrske domovine*. Obál se je januarja 1919 celo sestal s prekmursko slovensko duhovščino Zalske županije in jih je hotel pridobiti na svojo stran. Sestanek na koncu ni obrodil sadov, je pa pokazal, da je vlada končno opustila svoj šovinistični pristop in se začela dejansko pogajati z manjšinami. Navkljub močni madžarski propagandi se prekmurški Slovenci niso dali slepiti, še posebej ne tisti, ki so živeli na Ravenskem. V Bogojini se je sestal Narodni svet in na osnovi Wilsonovih točk zahteval od Károlyijeve vlade Slovensko županijo, kjer bi imeli Prekmurci upravno, cerkveno in kulturno avtonomijo.²

Klekl st. je sprva iskal rešitve znotraj Madžarske, se pravi podpiral je avtonomijo Slovenske krajine v sklopu Madžarske. Toda splošno pomanjkanje, vračanje vojakov s front, krvavo zatrtje lokalnih nemirov s strani oblasti, ter mednarodni dogodki, ki so se z naglico odvijali, so ga prepričali, da se je začel ozirati za Kraljevino SHS in propagirati idejo avtonomije slovenske krajine

znotraj kraljevine.³ Klekl st. je spoznal, da je madžarska vlada z obljubami o avtonomiji pravzaprav zavirala približevanje prekmurških Slovencev osrednji Sloveniji. Zaradi tega se je 14. januarja 1919 v njegovem domu sestal s slovenskimi duhovniki iz lendavskega okraja in so na sestanku enoglasno sprejeli in podpisali načrt avtonomije za Slovensko krajino.⁴

BELTINSKI SHOD

Madžarska vlada je za ureditev avtonomnih vprašanj ustanovila posebno ministrstvo za nemadžarske narodnosti. Za vodstvo tega ministrstva je bil imenovan Oszkar Jaszi. Oszkar je rešitev narodnostnega vprašanja videl v tem, da bi za vsako manjšinsko narodnost imenoval posebnega komisarja, ki bi nato preprečil vsakršno agitacijo za odcepitev od Madžarske in bi stopil v stik z lokalnimi faktorji in z njimi dosegel dogovor o jezikovni, upravni in kulturni avtonomiji. Za vladnega komisarja v Prekmurju je vlada imenovala dr. Belo Obala, evangeličanskega bogoslovnega profesorja na visoki šoli v Eperješu. Bil je prekmurški domačin in je govoril zelo dobro prekmurščino, je trdil Jerič.⁵ Dr. Obal je takoj 17. januarja v Beltincih organiziral shod za avtonomijo Slovenske krajine v okviru Madžarske. Pri organizaciji mu je pomagal dr. Cigany, na shod pa so prišli orožniki, finančniki, vojska, madžaroni in Madžari iz Dobrovnika. Beltinski župan Kühar se je bal, da ne bo dovolj pogumnega Slovenca med publiko, ki bi si drznil oporekati. Zato je zaprosil nekega aktivista Erjavca iz Bratoncev, naj se udeleži shoda. Ta je Küharjevi prošnjiz veseljem ugodil. Erjavčeve provokacije so na shodu uspele, saj so navzoči res začeli vzklikati gesla za Jugoslavijo. Na koncu je bil dr. Obal prisiljen predčasno

3 Kyovsky, Rudi, *Revolucionarno obdobje v slovenski krajini (Prekmurju) po prvi svetovni vojni*, v: *Prekmurški Slovenci v zgodovini*, Murska Sobota 1961, str. 105.

4 Vrbnjak, *Prekmurje...*, str. 95-96.

5 Jerič, Ivan, *Zgodovina madžarizacije v Prekmurju, Založba Stopinje*, Murska Sobota, 2001, str. 81 (dalje: Jerič, *Zgodovina madžarizacije...*).

zaključiti manifestacijo, ljudje pa so se navdušeno razhajali. Jerič je nato trdil, da so madžarski orožniki nekatere najglasnejše manifestante zasliševali in pretepali, ni pa bilo nobenih aretacij.⁶ Med pregledovanjem časnikarskega gradiva nisem zasledil, da bi o beltinskem shodu kaj dosti poročali. V liberalnem časniku *Slovenski narod* so shod sicer omenili, a precej ohlapno. Zapisali so samo, da je dr. Obal hotel organizirati »madžaronski« shod v Beltincih, a so ga preklicali, preden so ga sploh izvedli. Toda Jerič je trdil drugače in zapisal, da so shod organizirali, ampak so ga predčasno zaključili zaradi provokacij s strani prekmurških Slovencev.⁷

Na drugi strani je konservativno usmerjeni časnik *Slovenec* shodu namenil malo več pozornosti. Časnik je tako konec aprila povzel dogajanje na beltinskem shodu in dodal, da so se prekmurški Slovenci kljub madžarskim grožnjam izdali za podpornike Jugoslavije, čeprav jim ta ni priskočila na pomoč. Ravno zaradi glasnega podpiranja Jugoslavije na beltinskem shodu je madžarska vlada oziroma narodna garda začela še bolj ostro nastopati proti prekmurkim Slovencem.⁸

REPRESALIJE NAD PODPORNIKI KRALJEVINE SHS PO BELTINSKEM SHODU

Po pisanju časnika *Slovenec* so madžarske oblasti začele na nadvse okruten način ukrepati proti vsem, ki so se 17. januarja na beltinskem shodu opredelili za Jugoslavijo. Po navedbah časnika je pijana madžarska straža, nedolgo po beltinskem shodu, ustrelila župana Bakovcev, ki je nato v bolnišnici umrl. Zelo pogosto je bilo pretepanje, nekatere so tudi privezali na voz in jih vlekli po cesti. Ljudi so zapirali brez obtožilnega materiala, iz ene vasi v drugo pa so ljudje smeli iti samo z dovolilnico. S takim ravnanjem

6 Prav tam, str. 88-89.

7 »Prekmurci za Jugoslavijo«, *Slovenski narod*, 23. januar 1919, str. 2., št. 19.

8 »Madžarska strahovlada v Prekmurju«, *Slovenec*, 22. april, str. 3, št. 92.

1 Kontler, László, *Tisočletje v Srednji Evropi – Madžarska zgodovina*, Slovenska matica, Ljubljana, 2005, str. 265.

2 Vrbnjak, Viktor, *Prekmurje po prvi svetovni vojni*, Zbornik soboškega muzeja 9-10, Murska Sobota: Pokrajinski muzej Murska Sobota, 2007, str. 95-96 (dalje: Vrbnjak, *Prekmurje...*).

je oblast hotela pokazati usodotistih, ki so se izjavljali za Jugoslavijo in ne za Madžarsko, je trdil časnik. Prekmurci so bili zelo razočarani, da jim Jugoslavija ni priskočila na pomoč. Časnik je bil razočaran nad (ne) odzivom Jugoslavije na grozote, ki so se vršile nad prekmurskimi Slovenci. Počutili so se izdano in predvsem pozabljeno od preostalih Slovencev, saj so vsem obmejnim krajem, ki so imeli podobne težave, pomagali, le njim ne, je ugotavljal *Slovenec*.⁹

Se nadaljuje...

⁹ »Klic iz Prekmurja«, *Slovenec*, 25. februar, str. 2-3, št. 46.

LITERATURA

JERIČ, Ivan, Zgodovina madžarizacije v Prekmurju, Založba Stopinje, Murska Sobota, 2001,

KOKOLJ, Miroslav, Prekmurje v prevratnih letih 1918-1919, v: *Revolucionarno vrenje v Pomurju v letih 1918-1920*, Pomurska založba, 1981,

KONTLER, László, Tisočletje v Srednji Evropi – Madžarska zgodovina, Slovenska matica, Ljubljana, 2005,

KYOVSKY, Rudi, *Revolucionarno obdobje v slovenski krajini (Prekmurju) po prvi svetovni vojni*, v: *Prekmurski Slovenci v zgodovini*, Murska Sobota 1961,

PAKSY, Zoltán, *Dejavnost vodilnih teles*

za Medžimurje in Pomurje v letih 1918-1919, v: *Zbornik soboškega muzeja* 20-21, Pokrajinski muzej Murska Sobota, 2007,

VRBNJAK, Viktor, *Prekmurje po prvi svetovni vojni*, Zbornik soboškega muzeja 9-10, Murska Sobota: Pokrajinski muzej Murska Sobota, 2007.

ČASNIŠKO GRADIVO

Slovenski narod, številka 19 in 57, Slovenec, številka, številka 46 in 92.

Darjan Lorenčič, študent 2. letnika magistrskega študija zgodovine na Univerzi v Mariboru

Nedokončano iskanje

6. poglavje

Kakor vsako mlado dekle, je tudi Julka sanjala o veliki resnični in vseuresničljivi ljubezni, o poroki z ljubljanim moškim, o otrocih v toplem domu. Prav zaradi teh sanj je prenašala prepirljivo mater, brata in sestro. Sanjala je o ljubečem možu, ki jo bo razumel in ji stal ob strani v vseh življenjskih preizkušnjah. Prav zaradi teh sanj je prosila strica, da jo je priporočil v tujem kraju, da si zagotovi svoja sredstva za lastno družino in življenje. Sedaj so začele njene sanje dobivati smisel in trdnejše temelje.

Zaključni ples za zaposlene je bil prelomnica v Julkinem življenju. Čudovito pogostitev so si pripravili sami in v velikem salonu so pričakali šefa in šefinjo ter višje zaposlene. Potem so z njimi sedli za isto mizo. To se je zgodilo samo na ta dan v letu. Po pozdravnem nagovoru in dobrih željah ter zahvali za dobro in odgovorno delo so pričeli z večerjo. Med jedjo so si muzikanti na za njih pripravljenem nekoliko dvignjenem odru, pripravljali inštrumente. Nežna glasba je preplavila prostor in Julki se je od ganjenosti še juha zatikala v grlu.

“Kaj takega pa še ne,” je zašepetala stricu zraven sebe. Nežno jo je potrepljal po roki in se nasmehnil.

“Kaj praviš na to?” jo je z druge strani pobaral Martin, ki je ponosno sedel poleg Julke.

Ker sta se zadnje čase prav prijateljsko povezala, si je lastil pravico za drugi ples in sedež zraven lepega dekleta. Prvi ples je seveda pripadal stricu Naciju, ki je bil zaščitnik lepe Julke, doma s Panonske ravnice.

Ta ples je bil za Julko čudovito doživetje, nekaj posebnega. Niti v sanjah si ni nikoli predstavljala odličnega vzdušja in toliko prijetnih ljudi. Stric se je hudomušno smehljaj sramežljivi Julki, ko je plaho in nerodno plesala z Martinom. Fant je kar žarel od ponosa in veselja, ko je vrtel lepo soplesalko. Večer je mineval v pravljичnem vzdušju in Julka se je počutila kot princesa. Za teh nekaj trenutkov je pozabila na dom in rodno ravnico z vsemi domačimi vred.

Kakor vse, kar je prelepo, hitro mine, je tudi ta ples minil kot bi mignil. S skupnimi močmi so pospravili za sabo. Prihajajoči dan se bo začel z vsemi zadolžitvami in odgovornim delom. V Julkinem srcu je plapolalo novo nepoznano čustvo in globoko upanje. Prijateljeva bližina jo je zares osrečevala in tudi on ni skrival tople naklonjenosti do dekleta. Prav tako je stric upal, da bo dekle našlo pravo pot in se ji končno nasmehne sreča, ki si jo

pridno dekle zasluži.

Ta vikend je stric obiskal domače v Prekmurju. V nedeljo zvečer je prinesel slabe novice, da so ta dan pokopali Julkino babico. Julka je zajokala; čeprav je starka ni nikoli marala, ji je bilo hudo. Sitna stara mati pač ni znala skriti sovraštva do snahe in še posebej ne do otroka, ki ga je snaha nazadnje rodila. Julka ni vedela, od kod prihaja to sovraštvo, vendar ga je že kot majhen otrok čutila.

Julkin brat je naročil stricu, seveda z materinim prikimavanjem, naj Julka računa na skorajšnjo vrnitev. Tega stric zaenkrat ni povedal dekletu. Zelel je, naj še naprej uživa v delu in ljubezni, kajti sveže prijateljstvo se je lepo razvijalo v mladostno ljubezen. Julka je zares uživala v ljubeznivi naklonjenosti mladega sodelavca. Neštetokrat je podoživela novoletno rajanje, svoj prvi ples in še posebej prvi poljub.

Martin ji je ob čestitki za novo leto dal plah, nežen poljub, ki ga je čutila še kar nekaj dni.

“To je torej ljubezen?” se je spraševala Julka, ko je podoživljala čudoviti večer. Še dobro, da ni slutila temnih oblakov, ki so se spet začeli zgrinjati nad njeno usodo....

Se nadaljuje...

Irena Šrajner

Gregorjevi Ivanki v slovo in spomin

*Po isti poti
koder odhajaš,
nevidno prihajaš nazaj –
med svoje,
ki jih ne nehaš ljubiti
in ki živijo od tvoje ljubezni.
(Tone Kuntner)*

V soboto, 20. januarja, smo se v Dokležovju poslovili od naše sokrajanke Gregorjeve Ivanke. Ob vsakem slovesu od dragih pokojnih se nam porodi misel na smrt in tokrat si jo skušamo razložiti z mislimi Kahlila Gibrana, ki je zapisal: »Radi bi doumeli skrivnost smrti. Toda kako jo boste našli, če je ne iščete v srcu življenja? Če hočete resnično gledati duha smrti, odprite na stečaj srce telesu življenja. Kajti življenje in smrt sta eno, tako kot sta eno reka in ocean. V globini vaših nad in vaših želja počiva vaše tiho spoznanje onostranstva. In kot semena, ki sanjajo pod snegom, sanja vaše srce o pomladi. Zaupajte sanjam, kajti v njih so skrita vrata večnosti.«

Naša Ivanka je dosanjala svoje sanje, a njeno slovo ni dokončno, ampak je le

združitve z vsemi, ki jih je imela rada, pa so že odšli v večnost.

Neizmerno hvaležni in ponosni smo, da je Ivanka Gregor zapustila globoko sled tudi v našem kraju, kjer je zagledala luč sveta 17. oktobra 1932. leta. S svojim poštenim delom se je zasidrala v vse pore našega dogajanja. Že od otroštva naprej je bila odprtega srca in duha. V vsakem človeku je videla dobroto, saj je verjela, da se prav v vsakem posamezniku skriva nekaj dobrega. Svojih plemenitih dejanj nikoli ni postavljala v ospredje, bila je srečna in zadovoljna, če je lahko pomagala. Ljudje so te vrline pri njej izredno cenili in jo spoštovali.

Naša Ivanka je bila nepogrešljiv člen v trgovski verigi Ravenka, kjer je od prizadevne vaje postopoma napredovala v sposobno pomočnico in poslovodjo. Pod njenim mentorstvom se je izšolala veliko dobrih in sposobnih trgovcev. Bila je tenkočutna in je s svojim prefinjenim značajem zaznala stiske in težave ljudi, ki so prihajali v trgovino, njen drugi dom. Zato se je tukaj rešila marsikatera težava, saj je znala človeku prisluhiti in zanj poiskati najboljšo rešitev. V veliko oporo ji je bila družina, mož Francek in otroka Branko in Metka. Njihov dom je bil vedno odprt za vsakogar, ki je prišel na obisk ali poiskat pomoč.

Takšna je bila Ivanka kot družbenopolitična delavka, ki je vse te naloge uspešno usklajevala s svojo družino, ki ji je pomenila največ. Bila je dobra žena, mama, babica in prababica.

Njen dom je bil vedno poln rož in okrasnega grmičevja, saj sta bila vrt in okolica hiše oaza miru in sprostitve.

Nič drugače ni bilo takrat, ko se je upokojila. Takoj se je vključila v DU Beltinci in bila od vsega začetka aktivna kot poverjenica in članica UO DU. Srčno rada je obiskovala bolne člane doma ali v bolnišnici in v domu starejših, kjer so naši krajanje preživljali jesen svojega življenja.

Žal pa tudi Ivanki bolezen ni prizanesla, saj se je oglasila tiho, zahrbtno. Morala je poiskati pomoč v bolnišnici in vsi njeni, najbolj pa sama, so upali na skorajšnjo vrnitev domov. Tudi v bolnišnici je že delala načrte. Bila je večni optimist. To je bila Ivanka, kot smo jo spoznali vsi, ki smo z njo delali in kot so jo poznali njeni najbližji – Brankova družina s snaho Jožico in vnuki Monika, Maja, Jure, pravnuki Sašo, Katarina, Lina in Lan. In seveda Metkina družina s Poldekom, vnukinjo Aljo, Jernejem, Benjaminom in pravnuki Oskarjem in Jakobom. Vsi so jo imeli neizmerno radi in jo spoštovali.

Žal pa je Ivanka kljub izredni pomoči zdravnikov izgubila zadnji boj. V krogu svojih najdražjih se je tiho in mirno poslovila od vseh, ki jih je imela rada.

Zanjo prav gotovo velja rek, ki se ga je držala vse življenje: Kar seješ, to tudi žanješ!

Ivanka, hvala za trenutke in leta, ki smo jih skupaj delili v našem Dokležovju.

Marija Zver

Mamistari v slovo

*Draga Ivanka – ponosna občanka!
Mama hčere Metke in sina Branka.
Stara petinosemdeset let
zapustila si naš svet.*

*Skozi življenje tekla si kot maratonec,
mi pa, ko pritisnili smo na zvonec,
vedno dobili smo gibanico in rumov
lonec, ter še puding za na konec.*

*Nikoli se nisi jezila,
raje si se umaknila.
Na sprehode rada si hodila,
a hitro si se utrudila.*

*Ko zapadel je mrak,
to očitno bil je znak,
da odpeljal bo zadnji vlak.
Oh, ta presneti rak!*

*Imela si še moč,
da dočakala si polnoč,
nato pa si se poslovila,
naša dobra zlata vila!*

Vnuk Benjamin Balažič

Deset resnic o partnerskem odnosu

V partnerskih odnosih si vedno znova prizadevamo, da spremenimo odnos iz takšnega, kot je, v takšnega, kot si ga želimo. Pri tem pa velikokrat doživimo, da smo neuspešni oziroma da nam partner oziroma partnerica onemogoča, da bi to lahko storili. Pa pogledjmo malo drugače na odnos.

Psihoterapevta in življenjska sopotnika Herville Hendrix in Helen LaKelly v svoji knjigi »Making Marriage Simple« opisujeta 10 resnic o odnosu, ki nam lahko pomagajo oblikovati boljši in močnejši partnerski odnos:

Devetdeset procentov stiske, ki jo čutita partnerja v odnosu, izhaja iz zgodnjih izkušenj odnosa, kar pomeni, da je le deset procentov frustracije povezane izključno s trenutnim odnosom. Za razumevanje stiske, ki jo doživljamo v odnosu, je ključno, da se zavedamo, da izvor le-te ni le v partnerskem odnosu, ampak v našem doživljanju. Za razumevanje drug drugega je pomembno, da o tem lahko govorimo in oblikujemo suverenost v odnosu, ki nam pomaga rešiti konflikte in težave.

Nezdružljive lastnosti so temelj odnosa in nam dajejo možnosti, da oblikujemo odličen odnos. Tisto, kar nas najbolj moti pri partnerju, nam daje možnost, da se razvijamo in stopamo iz ustavljenih vzorcev doživljanja. Ko smo se v odnosu pripravljani spreminjati in prilagajati, imamo možnost oblikovati edinstven odnos in se tudi sami razvijati kot osebnost.

Ko damo partnerju, kar potrebuje, pomagamo sebi. Vsak konflikt v odnosu je možnost za rast in razvoj odnosa. Ko nestrinjanje vztraja v odnosu, je čas, da se vprašamo, kaj je v ozadju. Zakaj nama ne uspe iti preko prepira? V ozadju so potrebe, za katere oba partnerja čakata, da bodo zadovoljene.

Prepoznati te potrebe in omogočiti partnerju, da čuti, da jih v odnosu lahko zadovolji, nam omogoča, da pridobimo odnos, ki ga potrebujemo in v katerem bodo tudi naše potrebe zadovoljene.

Biti prisoten v odnosu zaceli razočaranja iz preteklosti. Ne glede na izkušnje iz preteklosti, prisotnost v trenutnem odnosu predstavlja pot do celjenja čustvenih ran. Vse, kar v odnosu potrebujemo, je občutek varnosti in razumljenosti in to je tisto, kar s prisotnostjo v odnosu dosežemo. Ni pomembno, kaj rečemo, ampak kako to izgovorimo. V partnerskem odnosu imamo pogosto dva govornika in nobenega poslušalca. Čas je, da se naučimo dialoga, v katerem cilj ni doseči soglasje, ampak izmenjaje govoriti in resnično ter pozorno poslušati.

Spremenite negativnost v odnosu. Če ste nezadovoljni s partnerjem in želite, da se spremeni, morate doseči, da si tudi on tega želi. Zato je pomemben način, kako izražamo svoja pričakovanja in želje: uporabljajte »jaz« stavke, bodite kratki in jedrnat, če želite odziv partnerja, govorite samo o eni stvari, pristopite k partnerju, ko je umirjen, nikoli ne kritizirajte, sramotite ali analizirate partnerja. Bodite pozitivni in iščite skupno rešitev v odnosu.

Negativnost je želja v preobleki. Za vsako negativno mislijo se skriva želja oziroma nezadovoljena potreba. Poskušajte razumeti sebe in partnerja v željah in potrebah. Bodite iskreni in pripravljani poslušati ter sprejemati drugega.

Vaši možgani imajo svojo voljo. Možgani predstavljajo zapleten sistem povezav, ki določajo, kako se počutimo, kaj čutimo, kako se odzivamo, kaj doživljamo. Dobra novica je, da lahko v intimnem odnosu te povezave

spreminjamo. Z novimi izkušnjami v odnosu lahko spreminjamo predstave o sebi, drugih in odnosih, na podlagi katerih spreminjamo sebe in posledično odnos.

Ne pozabite na humor in veselje v odnosu. Kljub temu da je potrebno težave in doživljanja v odnosu jemati resno, ne smemo pozabiti tudi na pomembnost sproščenosti v odnosu. Partnerji, ki ohranjajo smisel na humor v odnosu in se znajo skupaj veseliti in smejeti, so bolj opremljeni za soočanje s stresom in stiskami, ko le-te pridejo. Partnerski odnos je najboljša »zavarovalna polica«. Več raziskav potrjuje, da so ljudje, ki vzdržujejo partnerski odnos, bolj zdravi, da živijo dlje, imajo višje dohodke in vzgajajo bolj zdrave družine. Če že samo dejstvo, da imamo odnos, prinaša take bonitete, potem se vprašajmo, kaj vse nam prinese zadovoljen in srečen odnos.

Upam, da vam bodo našete »resnice« dale malo drugačen pogled na vaš partnerski odnos in vam pripomogle pri razumevanju le-tega. Ko spremenimo svoje razmišljanje, lahko začnemo spreminjati tudi odnos.

Majda Baligač

SIJ, Center za
svetovalno-terapevtsko pomoč
Ulica Štefana Kovača 3
(Kulturni dom Beltinci, 1. nadstropje)
9231 Beltinci
051-453-301, info@sij-svetovanje.si
www.sij-svetovanje.si

Malo nas je osamosvojiteljev

Takšno mnenje se mi je porodilo ob obisku osrednje občinske proslave občine Beltinci, ki je bila organizirana ob dnevu samostojnosti in enotnosti Slovenije v petek, dne 22. decembra 2017, ob 18. uri v kulturnem domu Beltinci.

Pričakoval bi, da bi se prijaznemu javnemu povabilu odzvalo toliko občanov naše občine, da bi bila dvorana

kulturnega doma polna do zadnjega kotička. Sledilo je veliko razočaranje, saj nas je bilo za tako pomemben državni praznik nenormalno majhno število udeležencev, ob podatku, da občina Beltinci šteje približno 8700 živih duš v osmih krajevnih skupnosti. Proslava je bila seveda namenjena zgodovinskemu dogodku pred 27. leti, ko smo se politično osamosvojili

in so se s tem izpolnile zgodovinske sanje o samostojni Sloveniji, čeprav geografsko precej manjše od nekdanje zgodovinske slovenske Karantanije. Svoje razočaranje (in tudi ženino) nad obiskom proslave s tako pomembnim obeležjem enostavno moram obelodaniti, najbrž pa so maloštevilni udeleženci proslave podobnega mnenja.

Slovenke in Slovenci ter drugi državljani Slovenije, bodimo ponosni na svojo pripadnost in lojalni samostojni državi. Bodimo ponosni na svojo sedanjo in zgodovinsko narodno kulturo, bodimo ponosni na geografsko raznoliko in z naravnimi lepotami bogato Slovenijo od severa do juga in od vzhoda do zahoda. Res smo se politično osamosvojili, toda menim, da se nismo „osamosvojili“ miselno, torej v glavah. Mnogi se morajo osamosvojiti miselnosti po pohlepu, po nepoštenem prilaščanju in celo ropanju tujega premoženja. Mnogi se morajo osamosvojiti tudi zvišenosti in zavajanju. Nekaterim so s politično osamosvojitvijo zrasla prevelika krila. Mnogim od teh so že bila pristrizena, mnogim pa še bodo. Nekateri bodo svoje grehe prenesli na svoje potomce.

Osamosvojitve je dobesedno proces, ni samo enkratno dejanje, ampak proces, ki traja leta, desetletja in morda še več. Proces osamosvojitve pri posameznikih

pa nikoli ne doseže svojega cilja. Slavnostni govornik na občinski proslavi 22. decembra 2017 je nizal vrsto neslavnih dogodkov, ki so jih zagrešili v samostojni Sloveniji grešniki (to so nam znani posamezniki, pa tudi partije – stranke). Nisem pa slišal tako rekoč nič o pozitivnih in razvojnih prebojih samostojne Slovenije kot celote in zato se je moralo povprečnemu poslušalcu stemniti pred očmi. Na koncu pa je govornik vseeno poudaril, da je največ odvisno od nas, v smislu, komu dati svoj glas na volitvah. In to, kar je resnica, si velja zapomniti.

Torej, drage Slovenke in Slovenci, ni vse tako črno, kot nam sporočajo razni časopisi in drugi mediji, ki namerno zamolčijo tudi veliko pozitivnih dosežkov samostojne Slovenije ali pa jih le bežno omenijo. Domovina je samo ena. Spoštujmo jo! Svoje spoštovanje in svoj ponos samostojni Sloveniji izkažimo tudi tako, da ob obletnici

osamosvojitve in drugih državnih praznikih izobesimo slovensko zastavo tudi na svojih domovih. Če se sami kot narod ne bomo spoštovali, nas tudi drugi ne bodo. Spomnimo se samo čudovite čustvene pesmi: „Slovenec sem .....“

In še enkrat: Ne pozabite „osamosvajanja“ na različnih področjih, ki je proces subjektivne narave. Od nas vseh je odvisno, kako hitro ga bomo približali cilju. Zgledujmo se po naših hokejaših, ki so z usklajeno igro na olimpijskih igrah 2018 premagali goljata (ZDA).

In še v razmislek: V naših krajevnih skupnosti deluje veliko dobrih skupin pevk in pevcev, glasbenikov in drugih. Morda bi jih bilo dobro pravočasno angažirati za občinsko proslavo in tako zagotoviti pestro in številnejšo udeležbo.

Janko Bezjak

Še en »cvek«, prosim

Zima kmalu ne bo več tekmovala s pomladjo. Sončni žarki si že mamljivo utirajo pot. No, februar še res ni koledarska pomlad. Tudi koledniki in napovedniki se lahko motijo.

Riž, učenec četrtega razreda, je suh dolgin, sicer pa veder deček. Junaško privleče svoj tovor, se pravi torbo, in jo zvali po tleh. Stopi naravnost k očetu, ki se zabava z zajčjo kletko, stočejo pred hlevom ob steni.

»Dober dan, oči! Zopet nagajaš Hašek. Vidiš, kako besno te gleda.«

»Seveda, zaščitno letvico je že pregrizel in kmalu bo na prostem. Tam ga bosta sosedov pes ali maček pospravila. In ti in vsi bomo pogrešali dolga mahajoča ušesa in smejoči se gobček,« je dolgovezil oče.

»Ja, tudi ljudje bi ga lahko, groza!«

»Ne mečkaj, daj mi hitro cvek, da pritrdim!«

»A cvek,« tu se je nasmehnil, »cvek iz matematike hočeš?«

»Kaj!« je oče spustil kladivo. »Že zopet?«

»Ja, jutri za Prešerna lahko še kaj prinesem. Učiteljica hoče gladko tekočo pripoved, ne vzdihov. Torej, če bo kletki

treba še pribiti, prispevam še en šolski cvek,« se je narejeno nasmehnil, čeprav ga je očetov očitajoči in mrzel pogled utišal.

Zajček Hašek je zadeval žično ograjo svoje hotelske kletke, ki bo še okrašena z latico, saj je staro že pregrizel.

»No, pobožaj žival in pojdi k mizi, mami te že čaka. Sedanji in prihodnji cvek pa lepo zamolči!«

»Ti si zlat, ati, ne cvek. Pravi je cvek le en v šoli, sicer je žebelj. Šolski je cvek in konec! Učiteljica ga nariše v redovalnico kot bič!«

»Seveda je sledil bič, včasih s temno črto po nogi ali roki,« je potrjeval oče zgodovino šolskih in domačih nagrad.

»Aha, včeraj je prišla Pšenička s temno marogico na roki.«

»Kakšna pšeničasta Pšenička?! Se tebi malo oblači v glavi?« je brž vprašal oče. »Hmm, smešno! Tako ji je ime. Njen bratec pa je Rž, ker ne more reči »r«, je Lž.«

»Kakšna naravi blizu imena se delijo. Ja, zato si tudi Riž. Hmm, dražji je in ne raste za vsakim jarkom,« je potrjeval svojo modrost oče.

»Zato me sošolci obmetavajo z mlečnim

in kuhanim rižem ali z narastkom, seveda le z jezikom!«

»Halo, Rižek, čakam te!« se oglašava mama.

»Greva oči, le pribij že ta cvek! Jutri, če bo smola ali sreča, pade še kakšen cvek ali bič. V šoli dobro zveni, bič pa boli. Zato se pravi šolski cveklič ne izgubi. Zaradi njega se včasih poredno režimo ali cmerimo!« je dodal še Rižek.

Zdaj sedijo za mizo, saj se žarki že skozi oblake zlatijo.

Karolina Kolmanič

					Vrsta tkanine	Državna blagajna	Planinsko društvo	Muslimansko moško ime	Vključno, v številni kaj	Živalski vrt	Star Sloven
			Predstava po premieri								
			Križankar								
			Tropsko sadje-seme								
			Vdiralec v računalnik								
								Reklama »Also Known As«			
	Marelični liker	Zmanjšani ugled	Stanovsko združenje Drža			Železnica (angl.)				Čistilo ... Bang	Izraelsko ime
Žolca					Napad, naskok	Ober	Tema (prekmursko) Tibetanski voditelj				
Prostor za sprehanje									Kositer Oznaka za mesto Knin		
Izmenjava mnenj								Hernija, pruh Vulkan na Siciliji			
Škotska glasbena skupina					Pesnik Vodnik Programski jezik						
Knockout			Priprava za delo Oliver Twist						Izlaško podjetje Zračna vozila		
Sorta vina muškata						Jugoslov. narodna armija Spenjalo				Italijanski nogometni klub	Ozka pot Mesto na Madžarskem
Pripadnik Turkov						Strokovnjak za slavistiko Otok v Grčiji					
								Irska nacionalna učiteljska organizacija			
								Oteklina Milan Kundera			
								Nemški kanuist Stefan			

Anagram

Premečite velike tiskane črke in dobili boste ime prekmurskega poeta.

Če bi upošteval **NAREČNI LIMIT**, ne bi bil tako duhovit.

